SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1993-1994

23 MARS 1994

Proposition de loi relative à la démocratisation des provinces

(Déposée par M. De Loor et consorts)

DEVELOPPEMENTS

L'octroi de compétences de plus en plus étendues aux régions et aux communautés a entraîné plus d'une fois la remise en question du pouvoir provincial. Pourtant, l'accord de la Saint-Michel consacre l'existence des provinces et leur rôle en tant que pouvoir administratif. En outre, les élections provinciales coïncideront en outre avec les élections communales. A l'instar du mandat communal, le mandat provincial aura désormais une durée de six ans. La province constituera un niveau de pouvoir à part entière, non seulement nécessaire mais indispensable, qui occupera une place intermédiaire entre les communes, d'une part, et les régions et les communautés, d'autre part.

Il convient cependant d'adapter et de moderniser les structures du pouvoir provincial.

Tout d'abord, il faut revoir en profondeur le fonctionnement du conseil provincial. La primauté de cet organe élu démocratiquement doit être affirmée plus nettement qu'aujourd'hui.

Il est primordial, à cet égard, que les conseillers provinciaux puissent remplir effectivement la mission de contrôle qui leur a été confiée. Une meilleure information de ce conseil devrait permettre de redynamiser les débats en son sein, ainsi que la politique provinciale en général.

1017 - 1 (1993-1994)

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1993-1994

23 MAART 1994

Voorstel van wet om de provincies te democratiseren

(Ingediend door de heer De Loor c.s.)

TOELICHTING

Naarmate de gewesten en gemeenschappen meer bevoegdheden kregen stond het provinciaal bestuursniveau meer dan eens ter discussie. Het St.-Michielsakkoord bevestigt nochtans het bestaan en de bestuurlijke rol van de provincies. De provincieraadsverkiezingen zullen bovendien gelijktijdig plaatsvinden met de gemeenteraadsverkiezingen. Het provinciaal mandaat zal voortaan, zoals het gemeentelijke, zes jaar duren. De provincie zal een noodzakelijk, onmisbaar en volwaardig bestuursniveau zijn tussen de gemeenten enerzijds en de gewesten en gemeenschappen anderzijds.

De provinciale bestuursstructuren dienen nochtans aangepast en gemoderniseerd te worden.

Vooreerst is de werking van de provincieraad aan een grondige vernieuwing toe. De primauteit van dit democratisch verkozen orgaan moet meer dan vroeger tot uiting komen.

Daartoe is het in eerste instantie noodzakelijk dat de leden van de provincieraad de hen opgedragen controletaak effectief kunnen uitoefenen. Een betere informatie van de provincieraad moet het debat in die raad en het provinciaal beleid in het algemeen nieuw leven inblazen.

Les modifications proposées relatives au fonctionnement du conseil provincial et au statut des conseillers provinciaux peuvent se résumer comme suit :

— extension du droit de consultation des conseillers provinciaux aux missions de cogestion assignées au gouverneur et à la députation permanente et fixation des modalités d'exercice de ce droit;

— octroi d'un droit d'interrogation et d'information à chacun des conseillers provinciaux;
— inscription du mode de calcul des jetons de présence dans la loi provinciale;
— obligation pour la députation permanente d'établir et de soumettre chaque année au conseil provincial une note de politique;
— extension du congé politique accordé aux conseillers provinciaux.

La fonction de gouverneur fait également partie intégrante du débat sur l'avenir des autorités provinciales.

Aussi la présente proposition de loi comporte-t-elle quelques dispositions concernant cette fonction.

Toutes ces innovations constituent la première phase, déjà importante en soi, d'un projet global visant à revaloriser le pouvoir provincial.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE Ier

Articles 1er et 2

Actuellement, le conseil communal fixe de manière autonome le montant des jetons de présence alloués aux conseillers provinciaux. Bien que cette matière fasse l'objet d'une concertation informelle entre les provinces, ce système ne garantit en aucune façon que tous les conseillers provinciaux soient traités de manière identique. La présente proposition entend remédier à cette situation en inscrivant dans la loi provinciale les modalités de calcul des jetons de présence.

A l'heure actuelle, le montant du jeton de présence serait de 4 125 francs. Ce montant s'obtient en divisant par 200 le montant de 824 204 francs (qui correspond au traitement maximum de rédacteur dans une administration de l'Etat, conformément à l'arrêté royal du 20 octobre 1992 modifiant l'arrêté royal du 29 juin 1973 portant statut pécuniaire du personnel des ministères).

Les modalités de calcul et le montant correspondent à ceux que prévoit la proposition de loi visant à revaloriser le rôle du conseil communal et de ses membres (*Doc. Sénat*, n° 713-1, 1992-1993), en ce qui concerne la rétribution des conseillers communaux

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de werking van de provincieraad en het statuut van de provincieraadsleden kunnen als volgt samengevat worden :

— de uitbreiding van het inzagerecht van de provincieraadsleden tot de aan de gouverneur en aan de bestendige deputatie toegekende medebewindsopdrachten en de bepaling van de modaliteiten waaronder het inzagerecht kan worden uitgeoefend;
— de toekenning van een vraag- en informatierecht aan elk individueel provincieraadslid;
— de opname van de berekeningswijze van de presentiegelden in de provinciewet;
— de verplichting in hoofde van de bestendige deputatie om jaarlijks een beleidsnota op te stellen en voor te leggen aan de provincieraad;
— de uitbreiding van het politiek verlof voor de leden van de provincieraad.

Ook de positie van de gouverneur maakt onverbrekelijk deel uit van de discussie over de toekomst van de provinciebesturen.

Dit wetsvoorstel bevat daarom enkele bepalingen met betrekking tot dat ambt.

Al die innovaties moeten beschouwd worden als de eerste, maar niet onbelangrijke stappen van een algemeen plan om het provinciaal bestuursniveau te herwaarderen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1

Artikelen 1 en 2

Momenteel bepaalt de provincieraad autonoom het bedrag van het presentiegeld dat aan de raadsleden wordt toegekend. Alhoewel de provincies informeel met elkaar overleg plegen, biedt dit systeem geen waarborgen voor de gelijke behandeling van alle provincieraadsleden. Dit wetsvoorstel wil dat verhelpen door de berekeningswijze van het presentiegeld in de provinciewet op te nemen.

Momenteel zou het 4 125 frank bedragen. Dit bedrag wordt bekomen door 824 204 (de maximumwedde van opsteller bij het Rijk krachtens het koninklijk besluit van 20 oktober 1992 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 juni 1973 houdende bezoldigingsregeling van het personeel van de ministeries) te delen door 200.

De berekeningswijze en het bedrag stemmen overeen met die van het voorstel van wet tot herwaardering van de rol van de gemeenteraad en het gemeenteraadslid (*Gedr. St.*, Senaat, 1992-1993, nr 713-1) met betrekking tot de vergoeding van gemeente-

dans les villes de plus de 50 000 habitants. La cohérence entre la loi provinciale et la loi communale sera ainsi renforcée.

Art. 3 et 4

Ces articles établissent explicitement le droit de consultation, le droit d'interrogation et le droit d'information des conseillers provinciaux. Actuellement, le droit de consultation est réglé par les articles 65, quatrième alinéa, et 120, deuxième et troisième alinéas, de la loi provinciale. La portée exacte de ces dispositions est toutefois controversée étant donné qu'il n'est nulle part précisé clairement si le droit de consultation se limite aux affaires d'intérêt purement provincial ou s'il peut être étendu à des questions d'intérêt « mixte », c'est-à-dire d'intérêt à la fois provincial et général.

Les précisions qu'apporte la présente proposition contribueront sans conteste à augmenter la sécurité juridique et à permettre à tous les conseillers provinciaux d'exercer leur mandat dans des conditions identiques.

La présente proposition de loi vise à étendre explicitement le droit de consultation des conseillers provinciaux aux missions de cogestion confiées au gouverneur et à la députation permanente. Bien que le gouverneur et la députation n'interviennent pas, à proprement parler, en tant qu'organe purement provincial dans l'exerice de ces missions, il est incontestable que ces matières peuvent concerner au premier chef la gestion de la province. Il conviendrait dès lors de conférer aux conseillers provinciaux le droit d'être informés de manière adéquate dans ces matières également.

Pour que le droit de consultation puisse s'exercer réellement, il convient de prendre quelques dispositions pratiques. Aussi la présente proposition de loi prévoit-elle l'obligation de tenir un registre des pièces entrantes et sortantes, ce qui permettra aux conseillers provinciaux de prendre connaissance de l'existence de pièces pour lesquelles ils pourraient être amenés à exercer ultérieurement leur droit de consultation.

Le § 2 de l'article 65*bis* proposé accorde un droit général d'interrogation et d'information à chaque conseiller provincial. Grâce à cette innovation, la mission de contrôle du conseil provincial gagnera certainement en importance. Au niveau communal, le droit d'interrogation des conseillers communaux en ce qui concerne les attributions du bourgmestre en matière de police a été reconnu par la loi du 15 juillet 1992, qui a inséré un article 133*bis* dans la nouvelle loi communale.

Le droit des conseillers provinciaux d'être informés est en principe illimité, à moins qu'il s'agisse de matières au sujet desquelles la loi interdit de fournir quelque information que ce soit. Dans ce cas, l'accès à

raadsleden in steden van meer dan 50 000 inwoners. Daardoor wordt de coherentie tussen de gemeente- en provinciewet bevorderd.

Art. 3 en 4

Deze artikelen leggen het inzage-, vraag- en informatierecht van de provincieraadsleden expliciet vast. Momenteel regelen de artikelen 65, vierde lid en 120, tweede en derde lid van de provinciewet dat inzagerecht. Over de exacte draagwijdte van deze bepalingen bestaat echter discussie aangezien niet duidelijk is of het inzagerecht beperkt blijft tot zaken van louter provinciaal belang of ook kan uitgebreid worden tot de zaken van gemengd belang, namelijk van provinciaal en algemeen belang.

De verduidelijkingen die dit wetsvoorstel aanbrengt zullen ongetwijfeld tot meer rechtszekerheid en de gelijke behandeling van alle provincieraadsleden leiden.

Dit wetsvoorstel wil het inzagerecht van elk provincieraadslid expliciet uitbreiden tot de medebewindstaken die aan de gouverneur en de bestendige deputatie zijn toegewezen. Alhoewel de gouverneur en de bestendige deputatie in de uitoefening van die opdrachten strikt genomen niet optreden als louter provinciaal orgaan, kan niet ontkend worden dat die aangelegenheden in belangrijke mate het bestuur van de provincie kunnen aanbelangen. Het is daarom aangewezen dat de provincieraadsleden ook in die materies het recht krijgen om adequaat geïnformeerd te worden.

Om de werkelijke uitoefening van het inzagerecht mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat ook de nodige praktische regelingen worden getroffen. Daarom wordt de verplichting ingesteld om een register van in- en uitgaande stukken aan te leggen. Hierdoor worden de provincieraadsleden in de mogelijkheid gesteld om kennis te nemen van het bestaan van stukken die eventueel later het voorwerp kunnen zijn van het inzagerecht.

In § 2 van het voorgestelde artikel 65*bis* wordt het algemeen vraag- en informatierecht van de individuele provincieraadsleden vastgelegd. Door die innovatie zal de controletaak van de provincieraad ontegensprekelijk aan belang winnen. Op gemeentelijk vlak werd het vraagrecht van de gemeenteraadsleden met betrekking tot de politiebevoegdheden van de burgemeester, erkend door de invoeging van artikel 133*bis* in de nieuwe gemeentewet (wet van 15 juli 1992).

Het recht van de provincieraadsleden om geïnformeerd te worden, is in beginsel onbeperkt tenzij het aangelegenheden betreft waarover overeenkomstig de wet geen informatie mag worden gegeven. In die

l'information doit également être refusé aux conseillers provinciaux.

Il va sans dire que l'exercice du droit d'interrogation et d'information n'autorise nullement le conseil provincial à se substituer au gouverneur ou à la députation permanente. L'obligation d'information dans le chef du gouverneur et de la députation permanente vise uniquement à permettre aux conseillers provinciaux de s'informer. Le conseil provincial ne peut prendre ni modifier aucune décision touchant aux attributions propres à la députation ou au gouverneur. La question et la réponse ne peuvent dès lors faire l'objet d'un vote au conseil provincial.

Un règlement d'ordre intérieur précisera les modalités concrètes d'exerice du droit d'interrogation. Il serait toutefois souhaitable de fixer quelques conditions minimums dans la loi. C'est pourquoi la présente proposition de loi fixe les délais dans lesquels il doit être répondu aux questions posées.

Art. 5 et 8

Ces articles prévoient, en vue d'accroître la transparence de la prise de décision, qu'une note de politique générale doit être jointe au projet de budget, qui est élaboré par la députation permanente conformément à l'article 115 de la loi provinciale.

Une disposition comparable figure déjà dans la loi organique des centres publics d'aide sociale du 8 juillet 1976, telle qu'elle a été modifiée par la loi du 29 décembre 1988. Aux termes de l'article 88 de cette loi, une note de politique générale est jointe au budget des dépenses et des recettes qui est arrêté chaque année par le conseil. Cette obligation doit permettre aux conseillers communaux de se prononcer en connaissance de cause sur le budget arrêté par le conseil de l'aide sociale. L'article 79 du Règlement de la Chambre des représentants prévoit également qu'une note de politique exposant les objectifs politiques et les moyens qui seront mis en œuvre à cet effet doit être jointe au budget des différents départements ministériels.

L'obligation de joindre une note de politique au budget existe donc déjà aux niveaux national et communal. L'instauration de cette obligation au niveau provincial permettra aux conseillers d'examiner le budget en meilleure connaissance de cause et les membres de la députation permanente devront désormais justifier leur politique en tant que collège mais aussi individuellement.

La note de politique doit être remise préalablement aux conseillers en même temps que le projet de budget, afin que le conseil provincial puisse procéder à un examen approfondi. Il est évident que la note de

hypothese moet ook aan de provincieraadsleden het informatierecht ontzegd worden.

Het spreekt bovendien vanzelf dat de uitoefening van het vraag- en informatierecht niet toelaat dat de provincieraad zich in de plaats zou stellen van de gouverneur of de bestendige deputatie. De informatieplicht in hoofde van de gouverneur en de bestendige deputatie, heeft enkel tot doel de provincieraadsleden de gelegenheid te geven zich te informeren. De provincieraad kan geen beslissingen nemen of wijzigen wanneer de zaak de eigen bevoegdheden van de deputatie of van de gouverneur betreft. De vraag en het antwoord kunnen daarom niet het voorwerp uitmaken van een stemming in de provincieraad.

De concrete modaliteiten die het vraagrecht beheersen moeten worden bepaald in een huishoudelijk reglement. Het verdient nochtans aanbeveling om enkele minimumvoorwaarden wettelijk vast te leggen. Daarom bepaalt dit voorstel uitdrukkelijk de termijnen waarbinnen het antwoord op de geformuleerde vragen moet worden gegeven.

Art. 5 en 8

Met het oog op een transparantere besluitvorming, stellen deze artikelen de verplichting in om een algemene beleidsnota te hechten aan het ontwerp van begroting dat ingevolge artikel 115 van de provinciewet door de bestendige deputatie wordt opgesteld.

Een vergelijkbare regeling bestaat al in de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals gewijzigd door de wet van 29 december 1988. Luidens artikel 88 van die wet wordt aan de begroting van ontvangsten en uitgaven die jaarlijks door de raad wordt opgesteld een algemene beleidsnota gehecht. Die verplichting moet de gemeenteraadsleden toelaten om met kennis van zaken hun goed- of afkeuring uit te spreken over de door de raad van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn opgestelde begroting. Ook artikel 79 van het reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers bepaalt dat de begroting van de verschillende ministeriële departementen moet vergezeld zijn van een beleidsnota waarin de beleidsobjectieven en de daartoe uitgetrokken middelen uitdrukkelijk zijn opgenomen.

De verplichting om een beleidsnota aan de begroting te hechten, bestaat met andere woorden al op nationaal en gemeentelijk niveau. De voordelen ervan zijn dat de raadsleden met meer kennis van zaken de begroting kunnen beoordelen en dat de leden van de bestendige deputatie, als college maar ook individueel, verantwoording afleggen voor het door hen gevoerde beleid.

Met het oog op een uitvoerige bespreking in de provincieraad moet de beleidsnota vooraf aan de raadsleden worden meegedeeld samen met het ontwerp van begroting. Om een effectieve controle op

politique doit satisfaire à certaines conditions minimales, afin de permettre un contrôle efficace de la politique proposée. La note de politique générale exposera dès lors les priorités et les objectifs politiques de la députation permanente, les moyens budgétaires qui seront mis en œuvre pour réaliser ces objectifs et le calendrier d'exécution de ces objectifs.

Art. 6, 7 et 9

La fonction de gouverneur comporte deux aspects. D'une part, il exerce une fonction de déconcentration et agit en tant que représentant dans la province des autorités nationales ou communautaires et régionales. D'autre part, en tant que président de la députation permanente, il participe aux prises de décision dans les matières d'intérêt provincial.

Cette dualité fait notamment que le gouverneur, en tant que commissaire de l'exécutif régional, exerce la tutelle administrative sur les résolutions de la députation (voir l'article 125 de la loi provinciale, qui à défaut d'une nouvelle réglementation décrétale, s'applique toujours aux provinces de la Région flamande) et doit donc contrôler si les décisions sont légales et si elles ne blessent pas l'intérêt général, bien qu'il ait lui-même participé à la prise de décision en tant que président de la députation. Il est en d'autres termes, à la fois juge et partie.

C'est à cette situation malsaine que la présente proposition vise à mettre un terme en prévoyant que la députation permanente sera désormais présidée par un président élu en son sein et non plus par le gouverneur. En ce qui concerne le gouverneur, sa fonction de commissaire de l'autorité supérieure sera amplifiée, ce qui cadre mieux avec son statut : il est en effet un fonctionnaire nommé à vie, et qui ne peut être sanctionné au niveau politique.

Etant donné que le gouverneur n'est plus de droit le président de la députation, il n'en est également plus membre et n'y a par conséquent plus voix délibérative.

Ainsi que le prévoient les dispositions actuelles en ce qui concerne le conseil provincial, il pourra également assister aux réunions de la députation, y prendre la parole et demander que l'on y examine un problème. La députation pourra également requérir sa présence.

Etant donné que la députation comptera dorénavant six membres avec voix délibérative au lieu de sept, le risque de parité des voix s'intensifie. A l'heure actuelle, la loi provinciale précise que dans ce cas la proposition est rejetée. Afin d'empêcher le blocage de la prise de décision, il paraît opportun de reprendre les règles qui prévalent pour le collège des échevins et qui figurent aux articles 101 et 106 de la nouvelle loi communale. Lorsque la députation exerce une compétence de juridiction, il est également

het voorgestelde beleid mogelijk te maken, spreekt het vanzelf dat de inhoud van de beleidsnota moet voldoen aan enkele minimale vereisten. De algemene beleidsnota zal daarom alleszins vermelden wat de beleidsprioriteiten en objectieven zijn van de bestendige deputatie, de budgettaire middelen die uitgetrokken worden om die doelstellingen te bereiken en een kalender van de voltooiing van die doelstellingen.

Art. 6, 7 en 9

De functie van de gouverneur is tweeslachtig. Enerzijds heeft hij een gedeconcentreerde taak en treedt hij op als verlengstuk van de nationale overheid of van de gewest- en gemeenschapsoverheid in de provincie. Anderzijds neemt hij als voorzitter van de bestendige deputatie deel aan de besluitvorming over materies van provinciaal belang.

Die tweeslachtigheid leidt er onder andere toe dat de gouverneur, als commissaris van de gewestexecutieve, het administratief toezicht uitoefent op de besluiten van de deputatie (zie artikel 125 van de provinciewet dat bij gebreke van een nieuwe decretale regeling nog steeds geldt voor de provincies van het Vlaamse Gewest) en dus moet controleren of de beslissingen wettig zijn en het algemeen belang niet schaden, alhoewel hij eerst zelf als voorzitter van de deputatie deelgenomen heeft aan de besluitvorming. Hij is met andere woorden tegelijk rechter en partij.

Aan die ongezonde situatie wil dit voorstel een einde maken door de bestendige deputatie niet langer door de gouverneur te laten voorzitten, maar door een uit haar midden verkozen voorzitter. Wat de gouverneur betreft, komt de nadruk te liggen op zijn functie van commissaris van de hogere overheid. Dit sluit beter aan bij zijn statuut : hij is immers een voor het leven benoemd ambtenaar, die politiek niet kan gesanctioneerd worden.

Aangezien de gouverneur de deputatie niet meer van rechtswege voorzit, is hij ook geen lid meer van de deputatie en bijgevolg niet meer stemgerechtigd in dit orgaan.

Zoals nu al met betrekking tot de provincieraad, zal hij wel de vergaderingen van de deputatie kunnen bijwonen, er het woord voeren, en de deputatie verzoeken een aangelegenheid te behandelen. De deputatie zal ook zijn aanwezigheid kunnen vorderen.

Aangezien de deputatie voortaan zes in plaats van zeven stemgerechtigden telt, wordt het risico van staking van stemmen groter. Momenteel bepaalt de provinciewet dat in dat geval het voorstel verworpen is. Om te beletten dat de besluitvorming wordt geblokkeerd, lijkt het aangewezen de regels over te nemen die gelden voor het schepencollege en die vervat zijn in de artikelen 101 en 106 van de nieuwe gemeentewet. Wanneer de deputatie een rechtsprekende taak uitoefent, is het evenwel, in het belang

souhaitable, en vue d'une bonne administration de la justice, qu'une décision puisse être prise le plus rapidement possible, d'où le maintien de la règle actuelle, en vertu de laquelle la voix du président est déterminante en cas de partage des voix.

CHAPITRE II

Art. 10

La loi du 19 juillet 1976 instituant un congé pour l'exercice d'un mandat politique ne fixe pas le nombre de jours de congé à attribuer. Vu son importance, cette précision doit figurer dans la loi.

Le nombre de 2 jours constitue un minimum, vu l'importance croissante des activités politiques, aussi au niveau provincial.

L'activité au sein du conseil provincial étant plus intense au moment de l'examen du budget qu'à d'autres moments, les jours de congé doivent pouvoir être reportés d'un mois à l'autre au cours d'une même année civile.

CHAPITRE III

Art. 11

La durée du congé politique accordé aux membres du personnel des services publics fédéraux qui sont membres du conseil provincial est actuellemnet fixée à 1 jour par mois.

Nous proposons de porter la durée du congé politique à 2 jours par mois, vu l'accroissement du volume de travail que représente l'exercice du mandat de conseiller provincial.

van een vlotte rechtsbedeling, aangewezen dat zo snel mogelijk een beslissing wordt genomen : daarom wordt de huidige regeling behouden, die bij staking van stemmen een beslissende stem toekent aan de voorzitter.

HOOFDSTUK II

Art. 10

Momenteel bepaalt de wet van 19 juli 1976 tot instelling van een verlof voor de uitoefening van een politiek mandaat niet hoeveel dagen verlof dienen toegekend te worden. Omwille van haar belang moet die precisering opgenomen worden in de wet.

Het aantal van twee dagen is een minimum, gezien het stijgend belang van de politieke activiteiten, ook op provinciaal niveau.

Aangezien de activiteit in de provincieraad tijdens de bespreking van de begroting groter is dan in andere periodes, moet het verlof binnen eenzelfde kalenderjaar kunnen overgedragen worden naar een andere maand.

HOOFDSTUK III

Art. 11

Het aantal dagen politiek verlof voor personeelsleden van de federale overheidsdiensten die provincieraadslid zijn, is momenteel vastgesteld op 1 dag per maand.

Gezien het toenemend werkvolume dat met de uitoefening van het mandaat van provincieraadslid gepaard gaat, wordt voorgesteld om het aantal dagen politiek verlof te verhogen tot twee dagen per maand.

Herman DE LOOR

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE Ier

Modifications de la loi provinciale du 30 avril 1836

Article premier

L'article 61, alinéa premier, de la loi provinciale du 30 avril 1836 est complété comme suit :

VOORSTEL VAN WET

HOOFDSTUK I

Wijzigingen van de provinciewet van 30 april 1836

Artikel 1

Het eerste lid van artikel 61 van de provinciewet van 30 april 1836 wordt aangevuld als volgt :

« Le montant des jetons de présence s'obtient en divisant par 200 le montant supérieur du barème attaché au grade de rédacteur à l'Etat, augmenté ou diminué en application des règles d'indexation qui lui sont applicables. Il est publié par le Roi. »

Art. 2

L'article 61, dernier alinéa, de la même loi est remplacé par ce qui suit :

« Le montant de l'indemnité de frais de route est fixé par le conseil provincial. Les jetons de présence et les frais de route sont à charge de la province. »

Art. 3

L'article 65, quatrième alinéa, de la même loi est abrogé.

Art. 4

Un article 65*bis*, libellé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Article 65*bis*. — § 1er. Aucun acte, aucune pièce concernant l'administration provinciale ne peut être soustrait à l'examen des membres du conseil, même si cet acte ou cette pièce concerne une mission attribuée au gouverneur ou à la députation permanente, qui est à la fois d'intérêt général et provincial.

Il est tenu un registre des pièces entrantes et sortantes. Ce registre peut être consulté par les conseillers provinciaux.

Une copie des actes et pièces est délivrée aux conseillers provinciaux qui en font la demande.

Les conseillers provinciaux peuvent visiter tous les établissements et services créés et gérés par la province.

Le règlement visé à l'article 50 prévoit selon quelles modalités et quels horaires le droit de consultation et de visite peut être exercé, ainsi que les conditions dans lesquelles une copie des actes et pièces peut être obtenue. Une redevance peut être demandée pour l'obtention d'une copie des actes ou pièces. Le montant de cette redevance est calculé en fonction du prix coûtant, sans que les frais de personnel ne puissent en aucun cas être pris en compte.

§ 2. Sans préjudice des exceptions prévues par la loi et sans porter atteinte aux compétences conférées au gouverneur et à la députation permanente, les conseillers provinciaux ont le droit d'être informés par le gouverneur et par la députation permanente sur la manière dont ceux-ci exercent leurs compétences.

« Het presentiegeld wordt bekomen door het hoogste bedrag van de weddeschaal van opsteller bij het Rijk, verhoogd of verlaagd volgens de voor die schaal geldende regels van indexkoppeling, te delen door 200. Het wordt door de Koning bekendgemaakt. »

Art. 2

Het laatste lid van artikel 61 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Het bedrag van de vergoeding voor reiskosten wordt door de provincieraad vastgesteld. Het presentiegeld en de vergoeding voor reiskosten zijn ten laste van de provincie. »

Art. 3

Artikel 65, vierde lid, van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 4

Een als volgt luidend artikel 65*bis*, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

« Artikel 65*bis*. — § 1. Geen akte, geen stuk betreffende het bestuur van de provincie mag aan het onderzoek van de leden van de raad worden onttrokken, ook niet indien die akte of dat stuk betrekking heeft op een aan de gouverneur of de bestendige deputatie toegewezen opdracht die zowel van algemeen als van provinciaal belang is.

Een register van inkomende en uitgaande stukken wordt bijgehouden. Het register ligt ter inzage van de provincieraadsleden.

Aan de provincieraadsleden wordt een kopie van de akten en stukken afgeleverd wanneer zij daarom verzoeken.

De provincieraadsleden mogen alle inrichtingen en diensten bezoeken die de provincie opricht en beheert.

Het reglement, bedoeld in artikel 50, bepaalt de modaliteiten waaronder en de tijdstippen waarop het inzage- en bezoekrecht kunnen worden uitgeoefend, alsmede onder welke voorwaarden een kopie van de akten of stukken kan worden bekomen. Voor het bekomen van een kopie van de akten of stukken kan een vergoeding aangerekend worden, die overeenstemt met de kostprijs, zonder dat de personeelskosten op enigerlei wijze in rekening mogen worden gebracht.

§ 2. Behoudens uitzonderingen die de wet bepaalt en zonder op enige wijze afbreuk te doen aan de aan de gouverneur of de bestendige deputatie toegekende bevoegdheden, hebben de leden van provincieraad het recht om geïnformeerd te worden door de gouverneur of door de bestendige deputatie over de wijze waarop ze hun bevoegdheden uitoefenen.

Les modalités d'exercice du droit d'interrogation sont précisées dans le règlement visé à l'article 50, étant entendu que les questions posées par écrit doivent recevoir une réponse écrite dans les dix jours ouvrables et que les questions orales formulées en séance du conseil doivent recevoir une réponse au cours de la séance suivante. »

Art. 5

L'article 66, deuxième alinéa, de la même loi est complété par la phrase suivante :

« La note de politique générale visée à l'article 115, deuxième alinéa, fait l'objet d'un examen approfondi avant le vote. »

Art. 6

L'article 104, premier alinéa, de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« La députation permanente élit un président en son sein; en cas d'empêchement, la députation permanente désigne un autre membre pour assumer la présidence. »

Art. 7

L'article 104, sixième alinéa, de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Toute résolution est prise à la majorité absolue des membres présents.

Lorsque la députation permanente exerce une mission juridictionnelle, la voix du président est prépondérante en cas de partage des voix.

En cas de nomination ou de présentation de candidats, si la majorité requise n'est pas obtenue au premier tour de scrutin, il est procédé à un scrutin de ballotage entre les candidats qui ont obtenu le plus grand nombre de voix. A cet effet, le président dresse une liste contenant deux fois autant de noms qu'il y a de nominations ou de présentations à faire. Les suffrages ne peuvent être donnés qu'aux candidats portés sur cette liste. La nomination ou la présentation a lieu à la pluralité des voix. En cas de parité des voix, le plus âgé des candidats est préféré.

En cas de partage des voix dans les autres matières, la députation permanente remet l'affaire à une autre séance, à moins qu'elle ne préfère appeler un membre du conseil provincial.

Si, cependant, la majorité de la députation permanente a, préalablement à la discussion, reconnu l'urgence, la voix du président est décisive. Il en est de même si, à trois séances, le partage des voix s'est produit sur la même affaire sans qu'une majorité se

De modaliteiten van het vraagrecht worden bepaald in het reglement, bedoeld in artikel 50. Het reglement bepaalt in ieder geval dat op schriftelijke vragen binnen de tien werkdagen een schriftelijk antwoord moet worden gegeven en dat op mondelinge vragen, tijdens de raadszitting geformuleerd, moet worden geantwoord tijdens de eerstvolgende raadszitting. »

Art. 5

Artikel 66, tweede lid, van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende zin :

« De algemene beleidsnota, bedoeld in artikel 115, tweede lid, wordt vóór de stemming uitvoerig besproken. »

Art. 6

Het eerste lid van artikel 104 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De bestendige deputatie kiest uit haar midden een voorzitter; in geval van verhindering wijst de bestendige deputatie een ander lid aan om het voorzitterschap waar te nemen. »

Art. 7

Het zesde lid van artikel 104 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Elk besluit wordt genomen bij volstrekte meerderheid van de aanwezige leden.

Wanneer de bestendige deputatie een rechtsprekende taak uitoefent, is de stem van de voorzitter beslissend bij staking van stemmen.

Indien bij de benoeming of de voordracht van kandidaten de vereiste meerderheid niet wordt verkregen bij de eerste stemming, heeft herstemming plaats over de kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald. Te dien einde maakt de voorzitter een lijst op met tweemaal zoveel namen als er benoemingen of voordrachten moeten geschieden. De stemmen kunnen alleen uitgebracht worden op de kandidaten die op die lijst voorkomen. De benoeming of de voordracht geschiedt bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen heeft de oudste kandidaat de voorkeur.

Bij staking van stemmen in de andere aangelegenheden verdaagt de bestendige deputatie de zaak tot een volgende vergadering, tenzij ze verkiest een lid van de provincieraad op te roepen.

Indien echter de meerderheid van de bestendige deputatie vóór de behandeling de zaak spoedeisend heeft verklaard, is de stem van de voorzitter beslissend. Hetzelfde geldt wanneer op drie vergaderingen de stemmen staken over eenzelfde zaak, zonder dat

soit constituée au sein de la députation permanente pour appeler un membre du conseil. »

Art. 8

A l'article 115 de la même loi, entre les deuxième et troisième alinéas, il est inséré l'alinéa suivant :

« Une note de politique générale est jointe au projet de budget des dépenses et des voies et moyens. Le projet de budget et la note de politique générale y afférente sont remis à chaque membre du conseil provincial au moins sept jours francs avant la date de la séance au cours de laquelle ils seront discutés. »

Art. 9

L'article 123 de la même loi est remplacé par ce qui suit :

« Art. 123. — Le gouverneur ou celui qui le remplace dans ses fonctions a le droit d'assister aux délibérations du conseil et de la députation permanente; il peut se faire assister de commissaires; il est entendu quand il le demande, il peut adresser au conseil et à la députation permanente, qui sont tenus d'en délibérer, tel réquisitoire qu'il trouve convenable.

Le conseil et la députation permanente peuvent requérir sa présence. »

CHAPITRE II

Modification de la loi du 19 juillet 1976 instituant un congé pour l'exercice d'un mandat politique

Art. 10

L'article 3, premier et deuxième alinéas, de la loi du 19 juillet 1976 instituant un congé pour l'exercice d'un mandat politique est remplacé par ce qui suit :

« Les travailleurs qui sont membres d'un conseil provincial ont droit à 2 jours de congé politique par mois. Ces jours peuvent être reportés d'un mois à l'autre au cours d'une même année civile.

Le Roi fixe, pour chacun des autres mandats ou fonctions énumérés à l'article 2, et selon les critères et conditions qu'Il détermine, le nombre maximum de jours de travail ou de parties de jours de travail par mois qui sont considérés comme congé politique.

Pendant le congé politique, les travailleurs qui exercent l'un des mandats ou fonctions énumérés à

in de bestendige deputatie een meerderheid verkregen is om een raadslid op te roepen. »

Art. 8

In artikel 115 van dezelfde wet wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd :

« Aan het ontwerp van de begroting van uitgaven en middelen wordt een algemene beleidsnota gehecht. Het ontwerp van begroting en de bijhorende algemene beleidsnota worden aan ieder lid van de provincieraad besteld tenminste zeven vrije dagen voor de dag van de vergadering waarop deze zullen worden besproken. »

Art. 9

In artikel 123 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° na de woorden « van de provincieraad » worden de woorden « en van de bestendige deputatie » ingevoegd;

2° tussen het woord « raad » en het woord « verzoeken » worden de woorden « en de bestendige deputatie » ingevoegd;

3° de woorden « raad is » worden vervangen door de woorden « raad en de bestendige deputatie zijn »;

4° de woorden « raad kan » worden vervangen door de woorden « raad en de bestendige deputatie kunnen ».

HOOFDSTUK II

Wijziging van de wet van 19 juli 1976 tot instelling van een verlof voor de uitoefening van een politiek mandaat

Art. 10

In artikel 3 van de wet van 19 juli 1976 tot instelling van een verlof voor de uitoefening van een politiek mandaat worden het eerste en het tweede lid vervangen als volgt :

« De werknemers die lid zijn van een provincieraad hebben recht op 2 dagen politiek verlof per maand. Die dagen kunnen overgedragen worden van de ene maand naar de andere binnen eenzelfde kalenderjaar.

De Koning bepaalt voor elk van de andere mandaten of ambten opgesomd in artikel 2, volgens de criteria en onder de voorwaarden die Hij vaststelt, het maximum aantal arbeidsdagen of gedeelten van arbeidsdagen per maand die als politiek verlof beschouwd worden.

Tijdens het politiek verlof hebben de werknemers die één van de mandaten of ambten opgesomd in

l'article 2 ont le droit de s'absenter du travail avec maintien de leur rémunération normale afin de remplir leur mandat ou leur fonction ».

CHAPITRE III

Modification de la loi du 18 septembre 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics

Art. 11

A l'article 3, 8°, de la loi du 18 septembre 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics, les mots « 1 jour par mois » sont remplacés par les mots « 2 jours par mois ».

artikel 2 vervullen, het recht van het werk afwezig te blijven met behoud van hun normaal loon met het oog op het uitoefenen van hun mandaat of ambt. »

HOOFDSTUK III

Wijziging van de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de overheidsdiensten

Art. 11

In artikel 3, 8°, van de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de overheidsdiensten worden de woorden « 1 dag per maand » vervangen door de woorden « 2 dagen per maand ».

Herman DE LOOR
Lisette LIETENS-CROES
Eric PINOIE

(1)

1017 - 1 (1993-1994)
Document de commission n° 1
Intérieur

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi relative à la démocratisation des provinces.

AMENDEMENTS PROPOSES PAR
M. QUINTELIER

ART. 6 - 6*bis*

R.A 16533

1017 - 1 (1993-1994)
Commissiestuk nr. 1
Binnenlandse Aangelegenheden

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1993

Voorstel van wet om de provincies te democratiseren.

AMENDEMENTEN VAN
DE H. QUINTELIER

ART. 6 - 6*bis*

R.A 16533

ART. 6

Dit artikel te vervangen als volgt :

"Het eerste lid van artikel 104 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

"De Bestendige Deputatie kiest uit haar midden een voorzitter; in geval van verhindering wijst de Bestendige Deputatie een ander lid aan om het voorzitterschap waar te nemen."

VERANTWOORDING

De functie van de gouverneur is tweeslachtig. Enerzijds heeft hij een gedeconcentreerde taak en treedt hij op als verlengstuk van de nationale overheid of van de gewest- en gemeenschapsoverheid in de provincie. Anderzijds neemt hij als voorzitter van de bestendige deputatie deel aan de besluitvorming i.v.m. materies van provinciaal belang.

Deze tweeslachtigheid leidt er o.a. toe dat de gouverneur, als commissaris van de Gewestexecutieve, het administratief toezicht uitoefent t.a.v. de besluiten van de deputatie (zie de artikelen 86, tweede en derde lid, en 125 van de provinciewet die bij gebreke aan een nieuwe decretale regeling nog steeds gelden voor de provincies van het Vlaamse Gewest) en dus moet controleren of de beslissingen wettig zijn en het algemeen belang niet schaden, terwijl hij eerst zelf als voorzitter van de deputatie heeft deelgenomen aan de besluitvorming. Hij is m.a.w. tegelijk rechter en partij.

Aan deze ongezonde situatie wil het voorstel een einde maken door de bestendige deputatie niet langer door de gouverneur te laten voorzitten, doch door een uit haar midden verkozen voorzitter.

Wat de gouverneur betreft, komt de nadruk te liggen op zijn functie van commissaris van de hogere overheid. Dit sluit beter aan bij zijn statuut : hij is immers een voor het leven benoemd ambtenaar, die politiek niet sanctioneerbaar is.

Vermits de gouverneur de deputatie niet meer voorzit, is hij geen lid meer van de deputatie en is hij bijgevolg niet meer stemgerechtigd in dit orgaan.
Zoals nu het geval is t.a.v. de provincieraad, wordt echter wel voorzien dat hij de vergaderingen van de deputatie kan bijwonen, er het woord kan voeren, en de deputatie kan verzoeken een bepaalde aangelegenheid te behandelen. De deputatie kan zijn aanwezigheid vorderen.

Vermits de deputatie voortaan zes in plaats van zeven stemgerechtigden telt, wordt het risico op staking van stemmen groter. Momenteel voorziet de provinciewet dat in dat geval het voorstel verworpen is. Om te beletten dat de besluitvorming wordt geblokkeerd, lijkt het aangewezen de regels over te nemen die gelden voor het schepencollege en die vervat zijn in de artikelen 101 en 106 van de nieuwe gemeentewet. Wanneer de deputatie een rechtsprekende taak uitoefent, is het evenwel in het belang van een vlotte rechtsbedeling aangewezen dat zo snel mogelijk een beslissing wordt genomen; daarom wordt de huidige regeling behouden, welke bij staking van stemmen een beslissende stem toekent aan de voorzitter.

Art. 6*bis* (nieuw)

Een artikel 6*bis* (nieuw) in te voegen, luidende :

"Art. 6bis.- In de provinciewet wordt een nieuw artikel 44 ingevoegd luidend als volgt :

"De provincieraad vergadert zo dikwijls de zaken die tot zijn bevoegdheid behoren, het vereisen, en ten minste tien maal per jaar."

VERANTWOORDING

Vermits de provincieraad het hoogste orgaan van de provincie is, is het noodzakelijk dat de provincieraad een minimum aantal keren bijeenkomt. Artikel 44 van de provinciewet wordt in die zin aangevuld.

Léonard QUINTELIER

*

* *

ART. 6

Remplacer cet article par ce qui suit :

"L'article 104, premier alinéa, de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

"La députation permanente élit un président en son sein; en cas d'empêchement, la députation permanente désigne un autre membre pour assumer la présidence."

JUSTIFICATION

La fonction de gouverneur comporte deux aspects. D'une part, il exerce une fonction de déconcentration et agit en tant que représentant dans la province des autorités nationales ou communautaires et régionales. D'autre part, en tant que président de la députation permanente, il participe aux prises de décision dans les matières d'intérêt provincial.

Cette dualité fait notamment que le gouverneur, en tant que commissaire de l'exécutif régional, exerce la tutelle administrative sur les résolutions de la députation (voir les articles 86, deuxième et troisième alinéas, et 125 de la loi provinciale, qui, à défaut d'une nouvelle réglementation décrétale, s'appliquent toujours aux provinces de la Région flamande) et doit donc contrôler si les décisions sont légales et si elles ne blessent pas l'intérêt général, bien qu'il ait lui-même participé à la prise de décision en tant que président de la députation. Il est, en d'autres termes, à la fois juge et partie.

C'est à cette situation malsaine que la présente proposition vise à mettre un terme en prévoyant que la députation permanente sera désormais présidée par un président élu en son sein et non plus par le gouverneur. En ce qui concerne le gouverneur, sa fonction de commissaire de l'autorité supérieure sera amplifiée, ce qui cadre mieux avec son statut : il est en effet un fonctionnaire nommé à vie, et qui ne peut être sanctionné au niveau politique.

Etant donné que le gouverneur n'est plus le président de la députation, il n'en est également plus membre et n'y a par conséquent plus voix délibérative.

Ainsi que le prévoient les dispositions actuelles en ce qui concerne le conseil provincial, il pourra également assister aux réunions de la députation, y prendre la parole et demander que l'on y examine un problème déterminé. La députation pourra requérir sa présence.

ART. 6*bis* (nouveau)

Insérer un article 6*bis* (nouveau), libellé comme suit :

"ART. 6*bis*.- Dans la loi provinciale est inséré un article 44 nouveau, libellé comme suit :

"Le conseil provincial s'assemble toutes les fois que l'exigent les affaires comprises dans ses attributions, et au moins dix fois par an."

JUSTIFICATION

Comme le conseil provincial est l'organe suprême de la province, il doit se réunir un nombre minimum de fois. L'article 44 de la loi provinciale est complété dans ce sens.

690-1, 833-1, 1017-1, 1020-1, 1022-1 et 1037-1
Document de travail n° 1
Intérieur

690-1, 833-1, 1017-1, 1020-1, 1022-1 en 1037-1
Werkstuk nr. 1
Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

29 juin 1994

PRERAPPORT : MODIFICATION DE LA LOI PROVINCIALE DU 30 AVRIL 1836

(Texte néerlandais)

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

29 juni 1993

VOORRAPPORT : WIJZIGING VAN DE PROVINCIEWET VAN 30 APRIL 1836

(Nederlandse tekst)

R.A 16229, 16366, 16533, 16536, 16538 et 16553

R.A 16229, 16366, 16533, 16536, 16538 en 16553

(12

VOORRAPPORT : WIJZIGING VAN DE PROVINCIEWET VAN 30 APRIL 1836

LQ/ /NVD 29 juni 1994

INLEIDING.

Het St.-Michielsakkoord heeft de Gewesten en Gemeenschappen meer bevoegdheden gegeven en het voortbestaan van de provincies bevestigd.

De provincies moeten voortaan een tussenschakel vormen tussen de federale staat, de Gewesten en de Gemeenschappen enerzijds en de gemeenten anderzijds. Vanuit de provincies moet permanent toezicht zijn opdat de lagere besturen de federale wetten en de decreten van gemeenschappen en gewesten correct toepassen.

De provincies moeten de gemeenten ondersteunen en als raadgever optreden bij de uitvoering van hun gemeentelijke taken. De provincies kunnen hier een belangrijke coördinerende rol spelen.

We stellen vast dat de provinciewet kort na de onafhankelijkheid van België tot stand kwam en uiteenlopende wijzigingen onderging maar tot heden onvoldoende waarborgen biedt voor de democratische beslissingskracht van de provincieraden.

De provincies moeten als instelling aangepast en gemoderniseerd worden zodat ze niet alleen beter passen in de nieuwe Belgische federale staat maar tevens een garantie bieden voor een doorzichtige democratische werking van de provincieraad zelf.

Omwille van het feit dat het voor de eerstkomende provincieraadsverkiezingen niet haalbaar is om de provinciekieswet nog te wijzigen, stellen we voor ons te beperken tot het wijzigen van de Provinciewet van 30 april 1836 en zijn later doorgevoerde wijzigingen.

Bij het doornemen van de verschillende neergelegde wetsvoorstellen en amendementen wordt duidelijk dat naar inhoud een belangrijk aantal voorstellen de provinciewet in dezelfde zin wensen aan te passen.

Omwille van de duidelijkheid in structuur hebben wij ons gehouden aan de titelverdeling van de bestaande provinciewet en zijn verschillende hoofdstukken.

Bij elk hoofdstuk wordt een korte inhoud gegeven van de hoofdgedachte die door een meerderheid van indieners van wetsvoorstellen en/of amendementen naar voor is gebracht.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

(de aangeduide artikels verwijzen naar de desbetreffende artikels uit de provinciewet van 30 april 1836).

TITEL I : HET PROVINCIEBESTUUR

De gouverneur of commissaris maakt niet langer deel uit van het provinciebestuur maar blijft als vertegenwoordiger van de hogere overheid zijn rol spelen.

De bestendige deputatie wordt vervangen door het 'uitvoerend college' dat uit de raad wordt verkozen. Verder wordt de ontkoppeling beoogt tussen het mandaat van provincieraadslid en het ambt van lid van de bestendige deputatie. Dit moet leiden tot een grotere duidelijkheid en een efficiëntere werking van de provinciale instellingen.

De provincieraad en het uitvoerend college vormen samen het provinciebestuur.

Verder worden de woorden 'bestendige deputatie' in de volledige provinciewet vervangen door het 'uitvoerend college'.

Aangezien volgens de indieners noch de gouverneur noch de provinciegriffier deel uitmaken van het provinciebestuur, horen deze niet langer thuis in Titel I van deze wet.

In een nieuwe tekst wordt de wijze van verkiezing van het uitvoerend college geregeld : de kandidaten voorgedragen op een zelfde lijst ondertekend door de volstrekte meerderheid van de leden van de raad, zijn verkozen; indien binnen dertig dagen zo'n lijst niet wordt overhandigd aan de voorzitter van de raad, worden de mandaten van lid van het college evenredig verdeeld over de politieke fracties waaruit de raad is samengesteld.

Een meerderheid van de indieners is de mening toegedaan dat zowel de gouverneur als de provinciegriffier deel blijven uitmaken van het provinciebestuur en de benaming 'bestendige deputatie' dient behouden te blijven. De leden van de bestendige deputatie worden uit de provincieraad verkozen. Cumul tussen provincieraadslid en bestendige afgevaardigde wordt verboden. De tot bestendige afgevaardigde verkozen leden worden in de raad door hun opvolgers vervangen.

Gelijklopend aan de gedachte die bij de bespreking van de gemeentewet werd verwoord, wordt ook hier een artikel toegevoegd om het gehandicapt raadslid te laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.

Een ander voorstel van de heer Buchmann voorziet in de rechtstreekse verkiezing van de provinciegouverneur. En dit vanuit het principieel democratisch standpunt dat het logisch is dat de uitvoerende macht door de bevolking wordt verkozen. Na het verstrijken van zijn ambstermijn (na zes jaar) zal de bevolking dan zijn beleid kunnen beoordelen. De indiener opteert voor het stelsel van de volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen (met eventueel een tweede stemronde), en buitengewone verkiezingen in geval van ontslag of overlijden.

<u>Artikel 1</u> - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Commissaris van de regering wordt hier vervangen door 'uitvoerend college'. Met als gevolg dat het provinciebestuur is samengesteld uit de provincieraad en een uitvoerend college dat de bestendige deputatie vervangt.

Artikel 1 - Buchmann, Stuk 1022

Commissaris van de regering wordt vervangen door 'gouverneur van de provincie'.

Artikel 2bis (nieuw) - Quintelier, amendement

De positie van het gehandicapt raadslid dat zonder hulp haar of zijn mandaat niet kan uitoefenen wordt verduidelijkt door het wettelijk instellen van een vertrouwenspersoon vrij te kiezen onder de provincieraadskiezers, die aan de verkiesbaarheidsvereisten voor het mandaat van provincieraadslid voldoen. De vertrouwenspersoon heeft dezelfde rechten en plichten als het raadslid zelf.

Artikel 3 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De provincieraad gaat over tot de verkiezing van een 'uitvoerend college' i.p.v. een bestendige deputatie. Dit ten einde de benaming van het uitvoerend orgaan van de provincie aan te passen aan de nieuwe situatie : bestendige deputatie wordt uitvoerend college.
Verder wordt vastgelegd dat de verkiezing van het college in de volgende artikelen wordt geregeld.

Artikel 3 - Buchmann, Stuk 1020

De leden van de bestendige deputatie worden uit de provincieraad door de gouverneur benoemd en ontslagen. Cumul van provincieraadslid en bestendige afgevaardigde is verboden; zij worden in de raad vervangen door hun opvolgers (tot het beëindigen van hun functie).

Artikel 4 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hierbij wordt de verkiezing geregeld van het uitvoerend college door de provincieraad : voordracht van de kandidaten voor het college, tijdstip, rangorde, aantal. Er worden twee situaties voorzien : indien binnen de raad een meerderheid kan

gevormd worden en indien er zich binnen de raad geen duidelijke meerderheid aftekent (zie tekst hierboven).

Artikel 4 - Buchmann, Stuk 1022

Hier wordt het principe van de rechtstreekse verkiezing van de gouverneur door de provincieraadskiezers in de provinciewet ingebracht.

Artikel 4bis - Buchmann, Stuk 1022

Invoering van de verkiesbaarheidsvoorwaarden om tot gouverneur te kunnen verkozen worden (Belg zijn, burgerlijke en politieke rechten genieten, 21 jaar zijn, woonplaats hebben in een gemeente van de provincie waarvoor men zich tot gouverneur verkiesbaar stelt).

De artikelen 4 tot en met 14 van het voorstel van wet houdende de rechtstreekse verkiezing van de gouverneur van de provincie (Stuk 1022) van de heer Buchmann bevat de verkiezingsprocedure.

Artikel 5 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit artikel bevat de regeling voor de vervanging van één lid uit het college ingeval van overlijden of ontslag van dat lid (niet van toepassing indien het voltallig college moet vervangen worden) : vervanging door nieuwe aanwijzing; indien dit niet is gebeurd binnen de 10 dagen gaat men over tot afzonderlijke verkiezingen voor elke vacante zetel. De laatste paragraaf regelt de manier van voordracht en de afzonderlijke verkiezing.

TITEL II : BEVOEGDHEDEN VAN DE PROVINCIE

Artikel 6 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit opgeheven artikel wordt opnieuw ingevoerd en bepaalt in

welk institutioneel kader de provincies hun bevoegdheden moeten uitoefenen : toezicht op de uitvoering van de wetten en decreten, adviestaak naar de gemeente toe, coördinatie van het optreden van de gemeenten, stimuleren van de technische coordinatie van de gemeentediensten, controle van het provinciebestuur, de provinciale instellingen en de intercommunales.

Artikel 6 - De Loor, amendement

De provincie neemt autonome initiatieven, en heeft een coördinerende, stimulerende, ondersteunende en adviserende functie ten aanzien van de gemeenten.
De bevoegdheden van de provincie worden op een andere manier omschreven : ze worden bij wijze van voorbeeld opgesomd (R.O., leefmilieu, toerisme,..)

TITEL IV : DE PROVINCIERAAD

HOOFDSTUK I : Bepalingen betreffende de vergaderingen van de raad en de wijze waarop hij beraadslaagt.

De provincieraad is het hoogste democratische verkozen orgaan van de provincie. Het is dan ook logisch dat deze raad minimaal 10 keren per jaar samengeroepen wordt waarbij dan een bepaald aanwezigheidsquorum moet bereikt worden.

Bij de installatie van de nieuwe raad wordt de voorzitter, de ondervoorzitter en de bestendige deputatie (uitvoerend college) gekozen.

De provincieraden worden verplicht commissies op te richten en hun eigen werking en deze van de commissies in een huishoudelijk reglement vast te leggen.

De openbaarheid van de provincieraadszittingen wordt bevorderd door betere en ruimere bekendmaking van de zittingen, o.a. door aanplakking in het provinciehuis en in elk gemeentehuis van de provincie.

De bijeenroeping gebeurt zeven dagen voor elke zitting. De raadszittingen zijn in principe openbaar en worden eveneens zeven dagen vooraf bekendgemaakt. Voorstellen die niet op de agenda staan, moeten uiterlijk vijf vrije dagen voor de vergadering schriftelijk worden overgemaakt aan de voorzitter. De wijze van stemmen wordt aangepast en aangevuld met de electronische mogelijkheden.

De voorzitter is belast met het handhaven van de orde; het begrip wanorde en de mogelijkheid tot opmaken van een P.V. wordt ingevoerd.

Wat het presentiegeld betreft wordt een gelijke behandeling van alle provincieraadsleden nagestreefd en de reiskosten worden door de raad vastgesteld.

Zoals in de gemeente wordt ook in de provincie gepreciseerd wanneer een raadslid aan de beraadslaging niet mag deelnemen.

Artikel 44 - Quintelier, amendement

Vermits de provincieraad het hoogste orgaan is van het provinciebestuur, is het noodzakelijk dat de provincieraad een minimum aantal keren bijeenkomt, namelijk tenminste tien maal per jaar.

Deze regeling is in overeenstemming met de regeling voor de versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 47 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hier wordt het aanwezigheidsquorum vereist in de provincieraad om geldig te kunnen stemmen, vastgelegd. De beslissingskracht van de raad na een tweede en derde maal oproeping wordt vastgelegd om toch geldig te kunnen stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden. Deze regeling sluit aan bij deze voorzien in de nieuwe gemeentewet.

Artikel 49 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit artikel regelt de aanwijzing van de voorzitter, de onder-

voorzitter en de bureauleden door de nieuw verkozen provincieraad. De voorzitter, de ondervoorzitter en de bureauleden kunnen geen lid zijn van het uitvoerend college.

Artikel 50 - Quintelier, amendement

De facultatieve mogelijkheid voor de provincies om een huishoudelijk reglement over de werking van de raad op te stellen wordt omgezet in een verplichting. Alhoewel in alle provincies commissies bestaan, is het toch belangrijk dit bestaan principieel vast te leggen in de provinciewet met een reglement van inwendige orde voor de concrete regeling ervan.

Dit conform de regeling in het wetsontwerp voor de versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 51 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De raadszittingen zijn openbaar en worden 7 dagen voor zitting bekendgemaakt door aanplakking in elke gemeente. Twee derden van de aanwezige leden beslist over de geheime zitting. In elk geval is er geheime zitting wanneer het gaat over zaken waarbij derden zijn betrokken of over de persoonlijke zaken van de raadsleden.

Artikel 51 - Quintelier, amendement

Dit artikel bepaalt uitdrukkelijk over welke beleidsmateries de provincieraad al dan niet openbaaar dient te vergaderen.

Artikel 51 - De Loor, amendement

Overname van de door de senaat aangenomen teksten tot wijziging van de gemeentewet in de provinciewet zodat dezelfde democratische beginselen gelden op beide niveau's : informatie over de raadsvergaderingen naar de inwoners en de pers toe, niet-openbaarheid van de vergadering.

Artikel 52 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit omvat de wijze van stemmen (bij zitten en opstaan wordt afgeschaft) : mondeling en bij naamafroeping, behalve over de zaken waarover geheim moet gestemd worden.

Artikel 52 - Cannaerts, amendement

De wijze van stemmen wordt aangevuld met het electronisch stemmen. Behoudens hetgeen vermeld wordt in het huishoudelijk relglement, kan één derde van de raadsleden de mondelinge of electronische stemming aanvragen.

De wijze van stemmen wordt in overeenstemming gebracht met hetgeen voorzien is in het wetsontwerp voor de versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 52 - De Loor, amendement

Overname van de door de senaat aangenomen wijziging van de nieuwe gemeentewet over de wijze van stemmen (electronisch stemmen, geheime stemming,...).

Artikel 55 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De wijze van openen en sluiten van de vergadering wordt bepaald, de neerlegging van de notulen met goedkeuring ervan of bezwaren ertegen, alsmede de instelling van een vragenuurtje voor de bevolking.

Artikel 55 - Cannaerts, amendement

Dit artikel wordt aangevuld : na elke vergadering wordt een beknopt verslag opgesteld dat binnen de 7 vrije dagen aan de raadsleden wordt overgemaakt en de ondertekening van de notulen gebeurt binnen de maand.

Dit conform de wijzigingen voorzien voor de nieuwe gemeentewet ter versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 57 - Daras, Tavernier, Stuk 1037 en Cannaerts, amendement

Termijn voor de bijeenroeping van de raad : zeven vrije dagen voor de raadsvergadering. Voor het indienen van voorstellen die niet op de agenda staan : deze moeten uiterlijk vijf vrije dagen voor de vergadering schriftelijk worden overgemaakt aan de voorzitter. De dossiers behorende bij de agendapunten, liggen ter inzage op het provinciebestuur.

Artikel 57bis (nieuw) - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

Om een grotere openbaarheid te waarborgen is het wenselijk dat de openbare vergaderingen zo ruim mogelijk ter kennis worden gebracht : aanplakking op de zetel van het provinciehuis evenals aan ieder gemeentehuis van de provincie.

Artikel 58 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hier wordt een omschrijving gegeven van het begrip wanorde en de mogelijkheid ingevoerd om een P.V. tegen de overtreder op te stellen door de voorzitter.

Artikel 61 - De Loor, Stuk 1017

De berekeningswijze van het presentiegeld wordt in de provinciewet opgenomen om een gelijke behandeling te hebben voor alle provincieraadsleden. De vergoeding van de reiskosten wordt door de raad vastgesteld. Beiden zijn ten laste van de provincie.

Artikel 63 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hier wordt meer gepreciseerd en aangevuld wanneer het voor een raadslid verboden is om tegenwoordig te zijn bij een beraadslaging of een besluit. Dit is ingegeven door de regeling in de nieuwe gemeentewet.

Artikel 63 - De Loor, amendement

Schrappen van het 4° : overbodige bepaling indien dossiers met betrekking tot het administratief toezicht op de gemeenten niet het voorwerp kunnen uitmaken van het vraagrecht van de provincieraadsleden.

HOOFDSTUK II : Bevoegdheden van de provincieraad

Hier geeft men een andere omschrijving van de bevoegdheden van de provincie.

Net zoals voor de gemeenten wordt hier het inzage-, vraag- en informatierecht van de provincieraadsleden expliciet vastgelegd. Het inzagerecht wordt uitgebreid tot de medebewindstaken die aan de gouverneur en de bestendige deputatie zijn toegewezen. Om de daadwerkelijke uitoefening van het inzagerecht mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat ook de practische regelingen ervoor worden getroffen.

Door het vastleggen van het algemeen vraag- en informatierecht van de individuele provincieraadsleden, zal de controletaak van de provincieraad aan belang winnen.

Met het oog op een transparante besluitvorming wordt ook de algemene verplichting opgelegd om een beleidsnota te hechten aan het ontwerp van begroting zodat de raadsleden met meer kennis van zaken de begroting kunnen beoordelen en de bestendige deputatie verantwoording kan afleggen voor het door hen gevoerde beleid.

Om de openbaarheid van bestuur te bevorderen moeten er openbare debatten gehouden worden over het beleid gevoerd door de V.Z.W.'s, de intercommunales en de G.O.M.'s waarin provincieraadsleden beheersmandaten vervullen.

Artikel 65 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Heromschrijving van de bevoegdheden van de provincie : de raad regelt alles wat van provinciaal belang is en besluit over elk ander onderwerp dat tot de bevoegdheid van de provincie behoort of dat hem door de hogere overheid wordt voorgelegd.

Hier wordt in de mogelijkheid voorzien dat de federale, gewestelijke en communautaire overheid andere bevoegdheden dan die van provinciaal belang aan de provincieraad delegeren.

Artikel 65 en 65bis (nieuw) - De Loor, Stuk 1017

'Openbaarheid van akten en stukken' wordt een nieuw artikel. Vastlegging van het inzage-, vraag- en informatierecht van de provincieraadsleden. Met een register van inkomende en uitgaande stukken, mogelijkheid van het geven van kopies, bezoekrecht van de provincieraadsleden; met vastlegging van de concrete modaliteiten in een huishoudelijk reglement.

Artikel 65bis - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

Aanpassing van het vorige artikel : hier wordt expliciet het vraagrecht van de provincieraadsleden vastgelegd, de termijn waarbinnen men een antwoord moet geven wordt van 10 werkdagen op één maand gebracht, met ook de bepaling van wat niet het doel mag zijn van het vraagrecht.

Artikel 65bis - De Loor, amendement

Het vraagrecht kan geen betrekking hebben op de dossiers van administratief toezicht op de gemeenten en de O.C.M.W.'s.

Artikel 66 - De Loor, Stuk 1017

Invoering van een algemene beleidsnota die voor de stemming wordt besproken.

Artikel 66bis (nieuw) - Dierickx, Daras, Stuk 833

De begrotingen, rekeningen en jaarverslagen van de V.Z.W.'s, intercommunales en G.O.M.'s waarin provincieraadsleden zetelen, worden jaarlijks en voor het goedkeuren van de provinciale begroting verplicht in de provincieraad besproken.

Artikel 66bis (nieuw) - De Loor, amendement

Controle op de provinciale V.Z.W.'s op een andere manier organiseren : een beleidsnota met betrekking tot de V.Z.W.'s wordt jaarlijks voor het goedkeuren van de begroting aan de raad voorgelegd. Verantwoordingsstukken met betrekking tot de begroting en de rekening zijn permanent ter inzage van de provincieraadsleden.

Artikel 80 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Toewijzing van een aantal bijzondere bevoegdheden aan de provincieraad : milieu en economie, met opstelling van actie-programma's.

Artikel 82 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit artikel maakt het mogelijk dat de raad optreedt in bepaalde, in beginsel tot hogere (staat, gewest, gemeenschap) of lagere (op verzoek van één of meer gemeenten) bevoegdheidsniveaus behorende aangelegenheden.

Artikel 82 - De Loor, amendement

Schrappen van 1° : de overheid die bevoegdheden aan de provincie toekent, moet volledig vrij kunnen bepalen door welke provinciale instelling deze zullen worden uitgeoefend.

Artikel 85bis - Scharff, Flagothier, amendement

De provincieraad krijgt er een bevoegdheid bij : zij onderzoekt en bespreekt vooraf de begrotingen en de rekeningen van de intercommunales vooraleer deze door de betrokken organen van de intercommunales zelf worden goedgekeurd.

TITEL VII : DE BESTENDIGE DEPUTATIE/HET UITVOEREND COLLEGE VAN DE PROVINCIE

HOOFDSTUK I : Aantal leden, onverenigbaarheden en ambtsduur.

Er is een voorstel voor een nieuwe samenstelling van de bestendige deputatie.

De duur van het mandaat wordt van vier op zes jaar gebracht daar de provincieraadsverkiezingen voortaan zullen samenvallen met de gemeenteraadsverkiezingen.

Het college/de bestendige deputatie mag volgens de indieners niet onafzetbaar zijn. Een procedure voor een motie van wantrouwen, van afkeuring of van vertrouwen wordt hier voorgesteld, alsook een overgangsmaatregel en de procedure voor de vervanging van het college of één of meerdere leden ervan.

Artikel 96 - Scharff, Flagothier, amendement

Nieuwe samenstelling van de bestendige deputatie : minimum 3 leden, maximum 6 leden in provincies met meer dan 1 miljoen inwoners (na beslissing van de provincieraad).
In Vlaams-Brabant zal één député uit het arrondissement Halle-Vilvoorde komen.

Artikel 99 en 100 - Buchmann, Stuk 1020

Dit voorstel moet samen gelezen worden met het voorstel tot rechtstreekse verkiezing van de gouverneur door de kiezers : hij put daaruit de legimiteit om de andere leden van de uitvoerende macht in de provincie te benoemen. Vandaar het voorstel om het woord 'verkiezing' te vervangen door 'benoeming'.

Artikel 100 - Scharff, Flagothier, amendement

Invoering van de constructieve motie van wantrouwen : de raad kan op ieder moment een motie van wantrouwen aannemen t.o.v. de députatie of één van haar leden. Zij is enkel ontvankelijk indien er een opvolger is aangeduid. Stemmen na 48 uur. Motie

is aangenomen indien een meerderheid in de raad voor stemt. Dit houdt ook een onmiddellijke vervanging in.

Artikel 100 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De duur van de provinciale zittingsperiodes van het mandaat van lid van het uitvoerend college wordt van vier op zes jaar gebracht met de mogelijkheid van voortijdig ontslag volgens de procedure in de volgende artikelen.

Artikel 100bis (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Het college en elk lid ervan is verantwoordelijk t.o.v. de raad. Moties zijn mogelijk indien ze voldoen aan de voorwaarden gesteld in de volgende artikelen. Over de moties kan pas gestemd worden 48 uur na de indiening ervan.

Artikel 100ter (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Vaststelling van de procedure van de constructieve motie van wantrouwen tegen het college of tegen één of meer leden ervan, met voorstel van een opvolger om een politiek vacuüm te vermijden. De motie wordt aangenomen bij de meerderheid van de leden van de raad, met als gevolg het ontslag van de bewuste leden en aanstelling van de nieuwe leden.

Artikel 100quater (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Vertrouwenskwestie in de vorm van een motie : het vertrouwen wordt geweigerd wanneer de meerderheid van de raadsleden de motie afwijzen. Bij het verwerpen van de motie is het college ontslagnemend.

Artikel 100quinquies (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Periode tussen het ontslag van het college en de vervanging ervan : het college handelt de lopende zaken af. De vervanging wordt voorzien overeenkomstig artikel 4 en 5.

Artikel 102 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Het nieuw gekozen lid wordt vervangen door het 'nieuw gekozen lid van het college'.

Artikel 102 - Buchmann, Stuk 1020

Gekozen wordt vervangen door 'benoemd'.

HOOFDSTUK II : Algemene bepalingen betreffende de bestendige deputatie van de provincieraad.

Er worden verschillende voorstellen gedaan voor wat betreft de **werking** van de bestendige deputatie en de **rol van de gouverneur** hierbij.

De heren Daras en Tavernier stellen voor dat de voorzitter van het college uit zijn midden wordt aangewezen daar de gouverneur niet langer voorzitter van het college kan zijn daar hij, in hun visie, geen deel meer uitmaakt van de provinciale organen.

De heren Quintelier en De Loor willen ook dat de bestendige deputatie uit haar midden een voorzitter kiest daar de functie van de gouverneur momenteel tweeslachtig is. Enerzijds heeft hij een gedeconcentreerde taak en treedt hij op als verlengstuk van de nationale overheid of van de gewest- en gemeenschapsoverheid in de provincie. Anderzijds neemt hij als voorzitter van de bestendige deputatie deel aan de besluitvorming i.v.m. materies van provinciaal belang. Hij is dus tegelijk rechter en partij : de gouverneur oefent als commissaris van de gewestexecutieve het administratief toezicht uit t.a.v. de besluiten van de deputatie, terwijl hij eerst zelf als voorzitter van de deputatie heeft deelgenomen aan de besluitvorming. Dit voorstel wil aan deze ongezonde situatie een einde maken door de bestendige deputatie niet langer door de gouverneur te laten voorzitten, doch door een uit haar midden verkozen voorzitter. Bij de gouverneur komt dan de nadruk te liggen op zijn functie van commissaris van de hogere overheid dat nauwer aansluit bij zijn statuut : hij is immers een voor

het leven benoemd ambtenaar, die politiek niet sanctioneerbaar is.

Aangezien de deputatie voortaan zes in plaats van zeven stemgerechtigden telt, wordt het risico van staking van stemmen groter. Momenteel bepaalt de provinciewet dat in dat geval het voorstel is verworpen, behalve bij rechtsprekende taken waar bij staking van stemmen de stem van de voorzitter beslissend is. Om te beletten dat in de nieuwe situatie de besluitvorming wordt geblokkeerd, worden hier bepaalde regels ingevoerd (cfr de regels die gelden voor het schepencollege). Bij rechtsprekende taken echter moet er zo snel mogelijk een beslissing worden genomen en wordt de huidige regeling behouden.

Verder wordt er een bepaling ingevoerd die het de provincieraadsleden mogelijk maakt de leden van het college/de deputatie te interpelleren, ook over aangelegenheden die niet tot de bevoegdheid van de provincieraad behoren maar tot de exclusieve bevoegdheid van de deputatie en/of de gouverneur (taken opgelegd door de federale of de gewestelijke overheden, zoals de milieu- en bouwvergunningen in beroep).

Een ander voorstel wil voorkomen dat het college meer bevoegdheden krijgt dan bij provinciewet is bepaald.

Opdat de raadsleden met meer kennis van zaken de begroting zouden kunnen beoordelen en opdat het college, als college en elk individueel lid, verantwoording kan afleggen, wordt de verplichting ingevoerd om een algemene beleidsnota te hechten aan het ontwerp van begroting.

Tot slot worden de aan de burgers toegekende rechten van inzage en van informatie ten aanzien van de besluiten van de bestendige deputatie en ten aanzien van de werking van de provinciale diensten én de rechten van inspraak (relatie provincieraad met de adviesraden, commissies en stuurgroepen en de verhouding van de burger met de provinciale overheid) nader omschreven en vastgelegd.

Artikel 103 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De leden van het college leggen de eed af in de handen van de voorzitter van de raad.

Artikel 103 - Buchmann, Stuk 1020

De bestendige deputatie wordt ter goedkeuring aan de provincieraad voorgesteld.

Artikel 104 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Elk college wijst bij consencus een voorzitter uit zijn midden aan; als er geen consencus is, gebeurt dit bij volstrekte meerderheid van de leden van het college.
Elk college mag zijn eigen werkwijze regelen.
Het college kan maar besluiten indien de meerderheid van haar leden aanwezig is (de mogelijkheid om het college aan te vullen met provincieraadsleden om het vereist aantal leden te bekomen, vervalt).
Elk college beraadslaagt collegiaal, volgens de procedure van de consencus (in plaats van het vroegere meerderheidsprincipe) over alle zaken die tot zijn bevoegdheid behoren (voor de rechtsprekende taken, zie artikel 104bis).

Artikel 104 - Quintelier, amendement

De bestendige deputatie kiest uit haar midden een voorzitter; in geval van verhindering wijst de bestendige deputatie een ander lid aan om het voorzitterschap waar te nemen.

Artikel 104 - De Loor, Stuk 1017

De bestendige deputatie kiest uit haar midden een voorzitter; in geval van verhindering wijst de bestendige deputatie een ander lid aan om het voorzitterschap waar te nemen.
Elk besluit wordt genomen bij volstrekte meerderheid van de aanwezige leden. Wanneer de bestendige deputatie een rechtsprekende taak uitoefent, is de stem van de voorzitter beslissend bij staking van stemmen (behoud van de huidige regeling).
Verder is er een regeling voorzien bij de benoeming of de voordracht van de kandidaten, bij staking van de stemmen in andere aangelegenheden en bij spoedeisende zaken.

Artikel 104bis - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Bij rechtsprekende taken van het college : de beslissingen

worden bij meerderheid van de aanwezige leden genomen, bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Artikel 106 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Het college draagt zorg voor het voorafgaand onderzoek van alle zaken die aan de raad worden voorgelegd, en niet alleen van de zaken van provinciaal belang. (Dit is in de huidige provinciewet de taak van de gouverneur - artikel 122.)

Het college wordt verplicht om alle inlichtingen te verstrekken over zijn beleid en over de uitoefening van zijn bevoegdheden aan de provincieraadsleden (met twee beperkingen).

Artikel 106 - Tavernier, Daras, Stuk 690

De leden van de bestendige deputatie, als college en ieder afzonderlijk, zijn aan de raad verantwoording verschuldigd over het door hen gevoerde bestuur voor allle materies waarvoor ze bevoegd zijn. Er wordt een sanctie voorzien voor leden van de bestendige deputatie die de hierboven vermelde verplichting niet nakomen : ontslag van de député door de provincieraad.

Artikel 107 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De bevoegdheden van het college worden beperkt tot de bevoegdheden die het formeel toegekend krijgt door de provinciewet. De raad mag slechts welbepaalde bevoegdheden delegeren aan het college én voor ten hoogste één jaar.

Artikel 113bis - De Loor, amendement

De rekenplichtige wordt vervangen door de provincieontvanger : een rekenplichtige kan geen dwanginvordering van de provinciale taksen uitvoeren; hij moet dit doen door een beroep te doen op de administratie van de directe belastingen. Door dit amendement kunnen de provincies voortaan zelf deze dwanginvordering uitvoeren.

Artikel 115 - De Loor, Stuk 1017

Aan de begroting wordt een algemene beleidsnota gehecht die samen tenminste zeven vrije dagen voor de vergadering aan de provincieraadsleden worden overgemaakt.

Artikel 115 - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

Dezelfde verplichtingen als in het voorgaande gelden voor de begrotingswijzigingen.

De provincieraad moet de begroting vaststellen voor 15 december.

Artikel 117 - Cannaerts, amendement

Opleggen van motiveringsplicht voor de besluiten van de provinciale overheden : én de rechtsgrond én de inhoudelijke motivering vormen een essentieel bestanddeel van de besluiten.

Artikel 118 - Cannaerts, amendement

Nieuwe regeling voor de bekendmaking van de besluiten : vorm, bekendmaking in het Bestuursmemoriaal, algemeen inzagerecht op de zetel van het provinciebestuur en in elke gemeente van de provincie en via andere kanalen.

Artikel 118bis(nieuw) - Cannaerts, amendement

Inzagerecht voor elke inwoner van de provincie van de reglementen, verordeningen en algemene besluiten van de provinciale overheden in de provincie of de gemeenten.
Inzagerecht voor iedere inwoner en elke belanghebbende van de in de tekst opgesomde documenten hetzij op het provinciehuis, hetzij op het gemeentehuis en modaliteiten ervoor.

Artikel 118ter(nieuw) - Cannaerts, amendement

Inzagerecht voor elke belanghebbende van motivering en tekst van de besluiten van de bestendige deputatie in bestuursaangelegenheden. De modaliteiten ervan worden hier ook bepaald (ontvankelijkheid van de aanvraag tot inzage, informatie binnen de 30 dagen,...).

Artikel 118quater(nieuw) - Cannaerts, amendement

Verplichting tot actieve informatieverstrekking op een begrijpelijke en voor de burger toegankelijke wijze : het verstrekken van voorlichting over de organisatie en de werking van de provinciale diensten en over de voorbereiding en de uitvoering van het provinciaal beleid; met vermelding van de resultaten in het jaarverslag.

Artikel 118quinquies(nieuw) - Cannaerts, amendement

Op basis van de beleidsnota neemt de provincieraad de vereiste beslissingen om de inspraakprocedures nuttig voor de besluitvorming te regelen : informatie-uitwisseling met de adviesraden, commissies of stuurgroepen; geven van adviezen door de burger en/of door de hen vertegenwoordigende organisaties. Met opname van de jaarlijkse evaluatie in het jaarverslag.

TITEL VIII : DE PROVINCIEGRIFFIER

Er is een voorstel om de naam van provinciegriffier te vervangen door 'provinciegriffier-administrateur-generaal'.
Hij zou ook aan het hoofd gesteld worden van het gehele provinciepersoneel.

Naast een technische aanpassing en veranderingen i.v.m. het ondertekenen van de stukken door de provinciegriffier, wordt de wet gewijzigd om de burgers beter in te lichten over de activiteiten van de provincie. De burgers hebben het recht om zich met een vraag tot de provincieraad te wenden. De inwoners moeten niet langer bewijzen dat ze belanghebbende zijn opdat

de provinciegriffier hun verzoek tot inzage van akten en stukken (administratieve informatie) kan inwilligen.

Artikel 118bis - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hetgeen in het artikel 4 van de huidige provinciewet staat i.v.m. de provinciegriffier, wordt overgenomen omdat de provinciegriffier nooit lid is geweest van het provinciebestuur en deze bepaling dus niet op zijn juiste plaats stond onder Titel I over het provinciebestuur. (de bepalingen over de gouverneur worden hier weggelaten)

Artikel 119 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De akten, beraadslagingen en besluiten worden voortaan ondertekend door de provinciegriffier samen met de voorzitter van de raad of van het college; in tegenstelling met de huidige bepaling mogen de stukken niet meer mee ondertekend worden door de leden van de bestendige deputatie.

Artikel 119 - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

De stukken moeten getekend worden binnen de maand.

Artikel 119 - Quintelier, amendement

De naam van provinciegriffier wordt overal vervangen door 'provinciegriffier-administrateur-generaal'.

De briefwisseling in provinciale zaken wordt mede-ondertekend door de provinciegriffier-administrateur-generaal.

Artikel 120 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De provinciegriffier is eraan gehouden elke inwoner van de provincie die erom vraagt ter plaatse inzage te geven van de akten van de raad of van het college en van de in het archief

berustende stukken.

De provinciegriffier wordt verplicht de akten van de raad of van de deputatie met algemene strekking door aanplakking bekend te maken. Tevens wordt vermeld waar de tekst van het besluit ter inzage ligt voor het publiek.

Artikel 120 - De Loor, amendement

Dit heeft als doel de provinciegriffier aan het hoofd te stellen van het gehele provinciepersoneel, inclusief van het gemeenschaps- en gewestpersoneel dat bij het provinciebestuur is tewerkgesteld.

TITEL IX : DE GOUVERNEUR

HOOFDSTUK I : Bevoegdheden van de Gouverneur.

(nieuwe opschrift dat volgens de heren Daras en Tavernier beter overeenstemt met het nieuwe statuut van de gouverneur dat geen provinciaal orgaan meer is en dus geen bevoorrechte band meer heeft met de raad/college)

Volgens de heren Daras en Tavernier maakt de gouverneur niet langer deel uit van de provinciale instellingen. Hij heeft alleen nog een algemene taak van toezicht op de provinciale, intercommunale en gemeentelijke besturen.

Aangezien de gouverneur geen provinciaal orgaan meer is, kan hij volgens de heren Daras en Tavernier de vergaderingen van de raad of het college nog slechts bijwonen als deze zijn aanwezigheid vorderen. Aangezien de gouverneur de deputatie niet langer voorzit, is hij er ook geen lid meer van en ook niet meer stemgerechtigd in dit orgaan.

Volgens de heer De Loor, die de rol van de gouverneur iets ruimer ziet, zal hij wel de vergaderingen van de deputatie kunnen bijwonen, er het woord voeren, en de deputatie verzoeken een aangelegenheid te behandelen (zoals nu al met betrek-

king tot de provincieraad). De deputatie zal ook zijn aanwezigheid kunnen vorderen.

Bepaalde taken van de gouverneur worden nauwkeuriger gedefinieerd.

Artikel 122 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hetgeen in de huidige provinciewet onder artikel 4 staat i.v.m. de gouverneur, wordt hier overgenomen nl. 'In elke provincie is er een provinciegouverneur, die door de Koning wordt benoemd en ontslagen.'

(In het voorstel van Daras en Tavernier regelt artikel 4 de verkiezing van het uitvoerend college door de provincieraad.)

Artikel 123 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De raad en het college kunnen de aanwezigheid van de gouverneur vorderen.

Artikel 123 - De Loor, Stuk 1017

Hier wordt overal 'bestendige deputatie' ingevoegd, zodat de gouverneur zowel in de raad als in de bestendige deputatie over dezelfde rechten beschikt zoals hij die nu reeds heeft t.o.v. de provincieraad (bijwonen van de vergaderingen, er het woord voeren,...).

Artikel 124 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De gouverneur oefent een administratieve en financiële controle uit op de provincie. Tenminste éénmaal per jaar stelt hij een verslag op over zijn controleactiviteiten dat hij ter kennis brengt van de gewestraad.

Artikel 124 - Tavernier, Daras, Stuk 690

De gouverneur is aan de provincieraad verantwoording schuldig voor het door hem als orgaan van de provincie gevoerde bestuur.

HOOFDSTUK II : Algemene bepalingen betreffende de gouverneur.

Het aan de burgers toegekende informatie- en inzagerecht geldt ook ten aanzien van de besluiten van de gouverneur.

Artikel 126bis(nieuw) - Cannaerts, amendement

De artikelen 117,eerste lid en 118ter zijn ook van toepassing op de besluiten van de gouverneur.

Artikel 126 - Quintelier, amendement

Regeling voor de overheveling van het federaal personeel van het provinciaal gouvernement en van het personeel van de gemeenschappen en de gewesten tewerkgesteld in het provinciebestuur naar het personeel van de provincie.

HOOFDSTUK IV (nieuw) : Bijzondere bepalingen.

Artikel 131ter - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit is het artikel 5 van de huidige provinciewet, dat betrekking heeft op de gouverneur en de vice-gouverneur van de provincie Brabant.
Daar deze geen deel meer uitmaken van de proviniale instellingen en omdat de provincie Brabant verdwijnt, vindt men hier de bijzondere bepalingen betreffende de gouverneur en de vicegouverneur, alsmede betreffende de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant.

(12)

1017 - 1 (1993-1994)
Document de commission n° 2
Intérieur

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi relative à la démocratisation des provinces.

AMENDEMENTS PROPOSES PAR
MME TYBERGHIEN-VANDENBUSSCHE

ART. 4 et 8

R.A 16533

1017 - 1 (1993-1994)
Commissiestuk nr. 2
Binnenlandse Aangelegenheden

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1993

Voorstel van wet om de provincies te democratiseren.

AMENDEMENTEN VAN
Mevr. TYBERGHIEN-VANDENBUSSCHE

ART. 4 en 8

R.A 16533

ART. 4

Aan het voorgestelde artikel 65*bis*, § 2, de volgende wijzigingen aan te brengen :

A) Een nieuw eerste lid in te voegen, luidende :

"De leden van de provincieraad hebben het recht aan de Bestendige Deputatie of aan de Gouverneur over de aangelegenheden, die het bestuur van de provincie betreffen, vragen te stellen."

B) Het eerste lid wordt het tweede lid.

C) In het tweede lid, dat het derde lid wordt, de woorden "tien werkdagen" te vervangen door de woorden "binnen de maand".

D) Dit artikel met een vierde lid aan te vullen, luidende :

"Vragen mogen evenwel niet bedoeld zijn om de persoonlijke intenties van de leden van de Deputatie te kennen, noch mogen ze verplichten tot het doorvoeren van kostbare studies of opzoekingen, tot het opmaken van kostbare statistische gegevensbestanden noch tot het houden van enquêtes."

VERANTWOORDING

ART. 8

Aan dit artikel de volgende wijzigingen aan te brengen :

A) Het voorgestelde nieuwe lid aan te vullen als volgt :

"Dezelfde verplichtingen gelden eveneens ingeval wordt overgegaan tot begrotingswijzigingen. In dat geval kan de beleidsnota er zich evenwel toe beperken aan te duiden welke veranderingen de begrotingswijzigingen inhouden ten opzichte van de initiële beleidsnota en de daarin opgenomen ramingen."

B) Het artikel aan te vullen met de volgende bepaling :

"Het tweede lid van hetzelfde artikel wordt aangevuld als volgt :

"De provincieraad stelt de begroting van het volgende dienstjaar vast in een vergadering, die plaats vindt voor 15 december van het jaar, dat aan het dienstjaar voorafgaat.
De door de raad aangenomen of gewijzigde beleidsnota wordt samen met de begroting of de begrotingswijziging bekendgemaakt in het bestuursmemoriaal."

ART. 8*ter* (nieuw)

Thans wordt bij de bespreking van het ontwerp van begroting door de bestendige deputatie een overzicht gegeven van de realisaties tijdens het voorgaande jaar, waarbij ook de toekomstige beleidslijnen worden toegelicht.

In het wetsvoorstel wordt in de wet de verplichting ingeschreven een beleidsnota op te stellen, die een inzicht moet bieden in de prioriteiten, die men op het beleidsvlak wenst na te streven, en tevens een concreet zicht te geven op de geplande activiteiten en de wijze en de middelen daartoe.

In dit amendement wordt voorzien dat ook bij de begrotingswijzigingen een beleidsnota moet worden bijgevoegd en dat deze ook tenminste 7 vrije dagen voor de dag van de vergadering aan de raadsleden moet worden overgemaakt.

Om te vermijden dat de bespreking van de begroting te lang wordt uitgesteld, wordt hier expliciet een datum vastgelegd voor de welke deze vergadering moet plaatsvinden.

Maria TYBERGHIEN-VANDENBUSSCHE

ART. 4

A l'article 65*bis*, § 2, proposé, apporter les modifications suivantes :

A) Insérer un nouveau premier alinéa, rédigé comme suit :

"Les membres du conseil provincial ont le droit de poser à la députation permanente ou au gouverneur des questions concernant les matières qui touchent à l'administration de la province."

B) Le premier alinéa devient le deuxième alinéa.

C) Au deuxième alinéa, qui devient le troisième alinéa, remplacer les mots "dans les dix jours ouvrables" par les mots "dans le mois".

D) Compléter cet article par un quatrième alinéa, rédigé comme suit :

"Toutefois, les questions ne peuvent avoir pour objet de connaître les intentions personnelles des membres de la députation, ni de les obliger à réaliser des études ou des recherches coûteuses, à établir des fichiers statistiques coûteux ou à organiser des enquêtes."

JUSTIFICATION

Le premier confirme d'une manière explicite le droit d'interrogation général des conseillers provinciaux individuels.

Le délai de dix jours ouvrables dans lequel il doit être répondu est ramené à un délai plus réaliste d'un mois.

Pour éviter tout dérapage et tout abus concernant le droit d'interrogation, le quatrième alinéa précise ce que ne peut être l'objet des questions.

ART. 8

A cet article, apporter les modifications suivantes :

A) Compléter le nouvel alinéa proposé par ce qui suit :

"Les mêmes obligations s'appliquent s'il y a des modifications budgétaires. Dans ce cas, la note de politique générale peut toutefois se borner à indiquer les changements qu'entraînent les modifications budgétaires par rapport à la note de politique générale initiale et aux estimations qui y figurent."

B) Compléter cet article par la disposition suivante :

"Le deuxième alinéa du même article est complété par ce qui suit :

"Le conseil provincial fixe le budget de l'exercice suivant au cours d'une réunion qui se tient avant le 15 décembre de l'année précédant l'exercice.

La note de politique générale, adoptée ou modifiée par le conseil, est publiée au *Mémorial administratif*, conjointement au budget ou à la modification budgétaire."

JUSTIFICATION

Lors de la discussion du projet de budget par la députation permanente, l'on donne actuellement un aperçu des réalisations de l'année précédente ainsi qu'un commentaire des lignes politiques futures.

La loi proposée inscrit dans la loi provinciale l'obligation de rédiger une note de politique générale, qui doit donner une idée des priorités que l'on souhaite fixer sur le plan de la

politique générale, et exposer concrètement les activités projetées ainsi que les modalités et les moyens prévus à cet effet.

Le présent amendement prévoit l'obligation de joindre une note de politique générale à toute modification budgétaire, laquelle devra être remise aux conseillers au moins sept jours francs avant la date de la réunion.

Pour éviter que la discussion du budget ne soit par trop retardée, nous fixons explicitement la date avant laquelle cette réunion doit avoir lieu.

1017-1 (1993-1994)
Document de commission n° 3
Intérieur

1017-1 (1993-1994)
Commissiestuk nr. 3
Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi relative à la démocratisation des provinces

AMENDEMENTS PROPOSÉS PAR M. DE LOOR et consorts

Articles 4, 7*bis* (nouveau) et 8*bis* (nouveau)

R. A 16533

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1994

Voorstel van wet om de provincies te democratiseren

AMENDEMENTEN VAN DE H. DE LOOR c.s.

Artikelen 4, 7*bis* (nieuw) en 8*bis* (nieuw)

R. A 16533

Art. 4

Het voorgestelde artikel 65*bis*, § 2, eerste lid aan te vullen als volgt :

"Het vraagrecht kan geen betrekking hebben op dossiers van administratief toezicht ten aanzien van gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn."

Verantwoording

Het amendement strekt er toe te bepalen dat aangelegenheden die betrekking hebben op het administratief toezicht op de gemeenten niet het voorwerp kunnen uitmaken van het vraagrecht van de provincieraadsleden. Men moet immers vermijden dat dossiers die betrekking hebben op dergelijke aangelegenheden onnodig het voorwerp zouden uitmaken van een discussie in de provincieraad.

Art. 4

Compléter l'article 65*bis*, § 2, alinéa 1er, proposé comme suit :

"Le droit d'interrogation ne peut être invoqué pour des dossiers de tutelle administrative à l'égard de communes et de centres publics d'assistance sociale."

Justification

L'amendement vise à prévoir que les matières relatives à la tutelle administrative sur les communes ne peuvent faire l'objet du droit d'interrogation des conseillers provinciaux. En effet, il faut éviter que des dossiers qui portent sur de telles matières fassent inutilement l'objet d'une discussion au conseil provincial.

Art. 7*bis* (nieuw)

Een artikel 7*bis* (nieuw) in te voegen, luidend :

Een artikel 113*bis*, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

"Art. 113*bis*.-In elke provincie wordt een betrekking van provincieontvanger ingesteld. Deze is belast met :

a. de boekhouding van de provincie en het opmaken van de jaarrekening;
b. de betaling van de uitgaven door bemiddeling van de Postcheck of van de naamloze vennootschap "Gemeentekrediet van België" of andere financiële instellingen;
c. het beheer van de op naam van de provincie geopende rekeningen en de bediening van de algemene kasmiddelen van de provincie;
d. de belegging van de thesauriemiddelen;
e. de controle en de centralisatie van de vastleggingen;
f. de controle van de bijzondere ontvangers;
g. de inning en de dwanginvordering van de provinciale taksen zoals bepaald in artikel 297 van het wetboek van de inkomstenbelastingen.

De provincieontvanger wordt benoemd door de provincieraad. De vastbenoemde rekenplichtige van de provincie wordt van rechtswege benoemd tot provincieontvanger. De provincieraad bepaalt de voor zijn beheer te stellen zekerheid.

Hij doet ieder jaar, op de datum bij het algemeen reglement op de provinciecomptabiliteit bepaald, aan het Rekenhof rekening en verantwoording van zijn beheer.

De diensten die de provincieontvanger, vóór zijn benoeming in die hoedanigheid, heeft vervuld bij de rijks-, gewest-, provincie- en gemeentebesturen, komen intregraal in aanmerking bij de berekening van zijn wedde en van zijn rust- of overlevingspensioen ten bezware van de provincie.

Bij afwezigheid van de provincieontvanger wijst de bestendige deputatie een waarnemende ontvanger aan, die voor elke vervanging een waarnemingsvergoeding geniet".

Verantwoording

Ingevolge het huidig artikel 113*bis* van de provinciewet wordt een rekenplichtige belast met het bijhouden van de provinciale boekhouding en met de betaling van de uitgaven van de provincie.
Deze rekenplichtige heeft als dusdanig niet een statuut dat vergelijkbaar of gelijklopend is met bijvoorbeeld dat van de gemeentelijke ontvanger. Zo kan hij geen dwanginvordering van de provinciale taksen uitvoeren maar dient hij daarvoor een beroep te doen op de administratie der directe belastingen.
Het voorgestelde amendement stelt de provincies voortaan in staat deze dwanginvordering ~~zelf uit te~~ voeren.

Art. 7*bis* (nouveau)

Insérer un article 7*bis* (nouveau), libellé comme suit :

Un article 113*bis*, libellé comme suit, est inséré dans la même loi :

"Art. 113*bis*.- Il est institué dans chaque province un emploi de receveur provincial. Le receveur provincial est chargé de :

a. de la tenue de la comptabilité de la province et de l'établissement du compte annuel;
b. du paiement des dépenses à effectuer par l'entremise soit de l'Office des chèques postaux, soit de la société anonyme "Crédit communal de Belgique";
c. la gestion des comptes ouverts au nom de la province et de l'encaisse générale de la province;
d. le placement des fonds de la trésorerie;
e. le contrôle et la centralisation des engagements;
f. le contrôle des receveurs spéciaux;
g. la perception et l'encaissement par contrainte des taxes provinciales, comme prévu à l'article 297 du code des impôts sur les revenus;

Le receveur provincial nommé à titre définitif est nommé par le conseil provincial. Le comptable du province est nommé de plein droit à receveur provincial. Le conseil provincial fixe les garanties exigées pour sûreté de sa gestion.

Chaque année, à la date fixée par le règlement général sur la comptabilité des provinces, il remet à la Cour des comptes le compte de sa gestion.

Les services prestés par le receveur provincial, avant sa nomination en cette qualité, dans les administrations de l'Etat, des régions, des provinces et des communes, sont intégralement pris en considération pour le calcul de son traitement et de sa pension de retraite ou de survie, à charge de la province".

En cas d'absence du receveur provincial, la députation désigne un receveur provincial faisant fonction, qui perçoit une allocation pour chaque remplacement.

Justification

Suite à l'article 113bis actuel de la loi provinciale, un comptable est chargé de la tenue de la comptabilité provinciale et du paiement des dépenses de cette province. Ce comptable n'a, en tant que tel, pas un statut qui est comparable ou similaire à par exemple celui du receveur communal. Ainsi, il ne peut procéder à l'encaissement par contrainte des taxes provinciales, mais il doit faire appel pour cela à l'administration des contributions directes.
L'amendement proposé permet désormais aux provinces d'effectuer elles-mêmes l'encaissement par contrainte.

Art. 8*bis* (nieuw)

Een artikel 8*bis* (nieuw) in te voegen, luidend als volgt :

"In artikel 120, vijfde lid, van dezelfde wet worden tussen het woord "rijks-" en het woord "als" de woorden "gemeenschaps-, gewest-" tussengevoegd."

Verantwoording

Het amendement strekt er toe de provinciegriffier aan het hoofd te stellen van het gehele provinciepersoneel, inclusief van het gemeenschaps- en gewestpersoneel dat bij het provinciebestuur is tewerkgesteld.

Art. 8*bis* (nouveau)

Insérer un article 8*bis* (nouveau), libellé comme suit :

"A l'article 120, alinéa 5, de la même loi, les mots "agents de l'Etat et agents provinciaux" sont remplacés par les mots "agents de l'Etat et agents communautaires, régionaux et provinciaux".

Justification

L'amendement vise à placer le greffier provincial à la tête de l'ensemble du personnel provincial, y compris le personnel communautaire et régional affecté à l'administration provinciale.

Herman DE LOOR
Lisette LIETEN-CROES
Eric PINOIE

(1a)

1017 - 1 (1993-1994)
Document de commission n° 4
Intérieur

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi relative à la démocratisation des provinces.

AMENDEMENTS PROPOSES PAR M. CANNAERTS

ART. 8*bis*, 8*ter*, 8*quater*, 8*quinquies*, 8*sexies*, 8*septies* et 9*bis*

R.A 16533

1017 - 1 (1993-1994)
Commissiestuk nr. 4
Binnenlandse Aangelegenheden

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1993

Voorstel van wet om de provincies te democratiseren.

AMENDEMENTEN VAN DE H. CANNAERTS

ART. 8*bis*, 8*ter*, 8*quater*, 8*quinquies*, 8*sexies*, 8*septies* en 9*bis*

R.A 16533

ART. 8*bis* (nieuw)

Een artikel 8*bis* (nieuw) in te voegen, luidende :

"ART. 8*bis*.-

Artikel 117 van de provinciewet wordt vervangen door de volgende bepaling :

"Alle besluiten van de provinciale overheden dienen in hun aanhef, naast de rechtsgrond waarop zij steunen, al naargelang het geval ook de feiten of de redenen te vermelden die er de inhoudelijke motivering van uitmaken.
Voor de reglementen, verordeningen en besluiten, die overeenkomstig artikel 118 worden bekendgemaakt, alsook voor de besluiten waarover in toepassing van de artikelen 118bis en 118ter op aanvraag informatie wordt verstrekt, vormen de vermelding van de rechtsgrond en van de inhoudelijke motivering een essentieel bestanddeel van de kennisgeving of van de mededeling. Indien de inhoudelijke motivering evenwel gegevens bevat betreffende personen, dan kan deze eveneens binnen de voorwaarden gesteld in de artikelen 118bis en 118ter slechts worden meegedeeld aan de personen zelf waarop zij betrekking heeft."

VERANTWOORDING

In het kader van de nieuw voorgestelde regeling met betrekking tot de bekendmaking van de besluiten van de bestendige deputatie en van de provincieraad wordt artikel 117 van de provinciewet in de eerste plaats aangepast door de oplegging van een motiveringsverplichting. Deze regeling geldt ook voor de besluiten van de provinciegouverneur doch omwille van de opbouw van de provinciewet wordt deze verplichting in een ander amendement opgenomen..

De bedoeling van dit artikel is de provinciale overheden te verplichten om naast de rechtsgronden waarop zij de beslissingen nemen, tevens een voldoende motivatie voor de genomen beslissingen aan te geven. Er wordt duidelijk in het artikel gesteld dat én de rechtsgrond én de inhoudelijke motivering een essentieel bestanddeel vormen van de besluiten.

De inwoners krijgen hierdoor de mogelijkheid om kennis te nemen van de mogelijke achtergronden van de genomen beslissingen. Teneinde de privacy niet in het gedrang te brengen, worden de gegevens van personen, mits inachtneming van de nieuwe artikelen 118bis en 118ter (zie de andere amendementen) slechts medegedeeld aan de personen zelf waarop zij betrekking hebben.

ART. 8*ter* (nieuw)

Een artikel 8*ter* (nieuw) in te voegen, luidende :

"ART. 8*ter*.-

Artikel 118 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

"Artikel 118.

§1. Geen besluit of verordening van de provinciale overheden is verbindend dan na te zijn bekendgemaakt op de hierna bepaalde wijze.

§2. De reglementen, verordeningen of algemene besluiten van de provincieraad of van de bestendige deputatie worden in hun naam bekendgemaakt, door hun voorzitter ondertekend en door de provinciegriffier medeondertekend.
Die reglementen, verordeningen of algemene besluiten worden, overeenkomstig het bepaalde in artikel 117, eerste lid, in het Bestuursmemoriaal van de provincie bekendgemaakt met vermelding van volgende formule :
"De provincieraad of de bestendige deputatie van de provincieraad van de provincie... besluit of beveelt."
Daarna volgt het reglement, de verordening of het algemeen besluit, met vermelding van de datum van de beslissing waarbij het werd vastgesteld en desgevallend van de goedkeuring door de toezichthoudende overheid of van het verstrijken van de termijn voor schorsing of vernietiging ervan door deze overheid.

§3. De reglementen, verordeningen of algemene besluiten van de provincieraad of van de bestendige deputatie worden verbindend de achtste dag na die van hun opneming in het Bestuursmemoriaal tenzij het reglement, de verordening of het besluit een kortere termijn bepaalt.

Ten laatste op de dag voorafgaand aan deze van het invoege treden ervan moeten de hier bedoelde reglementen, verordeningen of algemene besluiten ter inzage liggen op de zetel van het provinciebestuur, provinciehuis geheten, evenals op elk gemeentehuis van de gemeenten uit de provincie.
Daarvan kan door het publiek afschrift worden genomen.

§4. Voor de bekendmaking van de reglementen, verordeningen en alle andere besluiten, die de algemeenheid van de burgers aanbelangen, kunnen de provincieraad en de bestendige deputatie evenals de gemeentelijke overheden, in zover zij belast zijn met de bekendmaking ervan binnen hun eigen grondgebied, bijkomende modaliteiten vaststellen.
De door deze overheden voor de verdere bekendmaking te bepalen bijkomende modaliteiten mogen evenwel geen nieuwe vereisten inhouden betreffende de uitvoerbaarheid zoals die geregeld is in de voorgaande paragrafen.

§5. Besluiten van de provinciale overheden, die slechts individuele personen aanbelangen, worden bekendgemaakt door betekening. Tenzij anders is bepaald, zijn deze besluiten bindend onmiddellijk nadat daarvan aan de betrokken personen kennis werd gegeven of de eerste werkdag nadat zij aangetekend werden verzonden. De provinciale overheden dragen de bewijslast van de individuele betekening."

VERANTWOORDING

De huidige regeling met betrekking tot de bekendmaking van de besluiten wordt aangepast op een manier dat - veel beter dan thans het geval is - het doel van deze bekendmaking kan worden bereikt.
Wel blijft de bekendmaking in het Bestuursmemoriaal een vereiste en is ook deze bekendmaking de enige op grond waarvan de betrokken besluiten hun uitvoerbaar karakter verwerven, tenzij de beslissingen individueel werden betekend.

Doch bijkomend is bepaald dat de hierbedoelde algemene besluiten ter inzage moeten zijn niet alleen op de zetel van het provinciebestuur (provinciehuis) doch ook op elk gemeentehuis van de gemeenten, die deel uitmaken van de provincie en dat daarvan steeds afschrift kan worden genomen.

Daarnaast wordt aan de provinciale organen de vrijheid gelaten om nog via andere wegen de bekendmaking te verzorgen. Ook de gemeenten kunnen in dat verband bijkomende schikkingen nemen, bijvoorbeeld het ter inzage leggen van de betrokken overheidsbeslissingen in de plaatselijke openbare bibliotheek of het opnemen van de hierbedoelde teksten in een rubriek in het gemeentelijk informatieblad.

Art. 8*quater* (nieuw)

Een artikel 8*quater* (nieuw) in te voegen, luidende :

"Art. 8*quater*.-

Een artikel 118 bis, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

"Art. 118bis.

§1. Eenieder heeft het recht hetzij op het provinciehuis hetzij op het gemeentehuis van de gemeente waar hij woont en voor zover deze deel uitmaakt van de betrokken provincie, inzage te nemen van de in artikel 117 bedoelde aanhef en van de tekst van de reglementen, verordeningen en algemene besluiten van de provinciale overheden zodra deze overeenkomstig het bepaalde in artikel 118 zijn bekendgemaakt.

§2. Zonder op enigerlei wijze afbreuk te doen aan de bestaande wettelijke bepalingen heeft iedere inwoner van de provincie evenals iedere andere persoon die daarvoor van een voldoende belang kan doen blijken het recht van inzage van de volgende stukken, besluiten en documenten :

1) de agenda van de provincieraad en de daarbijhorende beknopte toelichting zoals bedoeld in artikel 57, eerste lid;
2) de in artikel 117 bedoelde aanhef en de tekst van alle andere niet in §1 van dit artikel bedoelde besluiten van de provincieraad met uitzondering evenwel van die welke met gesloten deuren werden genomen en dit zolang de provincieraad niet beslist heeft ze openbaar te maken. Indien in de inhoudelijke motivering evenwel gegevens voorkomen die personen betreffen, dan mag deze alleen worden meegedeeld aan de personen zelf waarop de besluiten betrekking hebben en dit in de voorwaarden zoals bepaald in artikel 118ter;
3) de notulen en beknopt verslag van de raadsvergaderingen;
4) de jaarlijks door de bestendige deputatie voor te leggen beleidsnota, zoals bedoeld in artikel 115bis en de door de provincieraad goedgekeurde begroting en begrotingswijziging, dit ongeacht het bepaalde in artikel 68;
5) het jaarlijks door de bestendige deputatie te verstrekken overzicht van de toestand van de provincie wat haar bestuur betreft, zoals bedoeld in artikel 115 en de rekeningen zoals die ter vaststelling aan de raad werden voorgelegd samen met de opmerkingen van het Rekenhof dit ongeacht het bepaalde in artikel 68;
6) de tekst van de adviezen, die aan de provinciale overheden werden verstrekt door de door hen opgerichte of erkende adviesraden of commissies.

§3 Het in vorige paragraaf bedoelde inzagerecht wordt uitgeoefend hetzij op het provinciehuis hetzij op het gemeentehuis van de gemeente waar de betrokkene woonachtig is en voor zover de gemeente deel uitmaakt van de betrokken provincie.

Het provinciehuis is alleszins verplicht de documenten vermeld in de vorige paragraaf onder de nummers 1), 2), 3), 4) en 5) , zodra zij worden meegedeeld aan de raadsleden tevens mee te delen aan de gemeentebesturen uit de provincie, die ze onverwijld op de door hen te bepalen plaats ter inzage dienen te leggen.

Indien het recht van inzage wordt uitgeoefend door bemiddeling van het gemeentebestuur ten aanzien van het in nummer 6) vermelde document, dan wordt het verzoek door het gemeentebestuur binnen de vijf dagen aan het provinciebestuur overgemaakt; het provinciebestuur beschikt zelf over een termijn van vijf dagen om de gevraagde inlichtingen aan het gemeentebestuur over te maken."

VERANTWOORDING

Naast het algemeen recht van inzage van de aanhef en van de tekst van de reglementen, verordeningen en algemene besluiten wordt verder aan elke inwoner van de provincie evenals aan iedere andere persoon, die daarvoor van een voldoende belang kan doen blijken recht van inzage toegekend van de verschillende in artikel 118bis, §2, vermelde documenten, zoals bijvoorbeeld de agenda van de provincieraad en de daarbijhorende beknopte toelichting, de notulen, de algemene beleidsnota, het verslag over de toestand van het provinciebestuur, en de door de adviesraden verstrekte adviezen. Wel zijn beveiligd de beslissingen van de provincieraad, die met gesloten deuren werden genomen.

Dit recht van inzage kan eveneens op een gedecentraliseerde wijze worden uitgeoefend. Om die reden worden in dit artikel ook een aantal verplichtingen vermeld van het provinciebestuur om de nodige informatie eveneens mede te delen aan de gemeentebesturen uit de provincie.

Wat verder het vereiste belang betreft, waarvan sprake is in dit artikel evenals in het nog te bespreken artikel 118ter, zij nog aangestipt dat dit belang ons inziens van dezelfde aard dient te zijn als het belang waarvan sprake is in de wetgeving met betrekking tot de Raad van State om een vordering in te dienen bij dit hoge rechtscollege. Het moet dus gaan om een persoonlijk, rechtstreeks, stellig en geoorloofd belang. Wel moet aangenomen worden dat - in de ruime interpretatie die de Raad van State in deze materie zelf huldigt - dit belang ook kan aangevoerd worden door juridische of feitelijke verenigingen, indien de leden die zij vertegenwoordigen inderdaad zelf van dit belang zouden kunnen doen blijken.

Art. 8*quinquies* (nieuw)

Een artikel 8*quinquies* (nieuw) in te voegen, luidende :

"Art. 8*quinquies*.-

Een artikel 118ter, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

"Art. 118ter.

§1. Op voorwaarde dat hij van een voldoende belang doet blijken, kan elke inwoner en elke andere persoon bij het provinciebestuur een verzoek indienen om inzage of mededeling te krijgen van de motivering en van de tekst van de besluiten, die door de bestendige deputatie in bestuursaangelegenheden werden genomen.

Het verzoek wordt schriftelijk - hetzij rechtstreeks hetzij zo de betrokkene woonachtig is in een gemeente, die deel uitmaakt van de provincie, door bemiddeling van dat gemeentebestuur - ingediend en moet de redenen van de aanvraag vermelden. Indien het gemeentebestuur in deze bemiddelt, wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in artikel 118bis, §3, laatste lid, met dien verstande evenwel dat de termijnen voor de ontvangstmelding en voor het verstrekken van de gevraagde inlichtingen respectievelijk op tien en op dertig dagen worden gebracht.

§2. De aanvraag wordt door de bestendige deputatie op haar ontvankelijk onderzocht en hiervan wordt, naargelang het geval, hetzij rechtstreeks aan de aanvrager hetzij aan het betrokken gemeentebestuur mededeling verstrekt binnen de tien dagen na ontvangst van de aanvraag.

Bij het onderzoek van de ontvankelijkheid moet een onderscheid worden gemaakt al naargelang de vraag om informatie enerzijds betrekking heeft op de aanhef van het besluit, zoals bedoeld in artikel 117, en anderzijds betrekking heeft op de tekst van het besluit zelf.

Zowel voor wat het eerste als voor wat het tweede bestanddeel van de informatieaanvraag betreft als voor beide bestanddelen samen kan de bestendige deputatie beslissen tot onontvankelijkheid :

1) indien het om personen gaat; in dat geval kan de gevraagde informatie alleen worden meegedeeld aan de personen zelf waarop het besluit betrekking heeft;
2) indien het financieel of het economisch belang van de provincie van groter gewicht moet worden geacht dan het belang dat de indiener van het verzoekschrift op het oog heeft;
3) indien de openbare veiligheid en de opsporing of de vervolging van strafbare feiten daardoor in het gedrang zou kunnen gebracht worden;

4) indien daardoor bedrijfs- of fabrikagegegevens, die vertrouwelijk werden meegedeeld, zouden worden bekendgemaakt; indien dergelijke gegevens evenwel zijn opgenomen in een dossier, waarover een openbaar onderzoek lopende is of eerder werd ingericht, dan kunnen deze niet als van vertrouwelijke aard worden geacht.

§3. Indien de aanvraag ontvankelijk werd verklaard, wordt de gevraagde informatie verstrekt binnen de dertig dagen na de melding van de ontvankelijkheid. Dit antwoord kan, zo een gunstig gevolg wordt gegeven aan het verzoek, eventueel ook bestaan in het geven van de mogelijkheid tot inzage ter plaatse of nog op het adres van het gemeentebestuur van de gevraagde informatie.

§4. Indien de aanvraag ten onrechte als niet-ontvankelijk werd verklaard, kan de aanvrager aan de gouverneur van de provincie vragen dat toepassing zou worden gemaakt van artikel 125 van de provinciewet. De in de provinciewet of in de desbetreffende decreten bepaalde termijnen voor de uitoefening van het toezichtsrecht schorsen de termijn voor het indienen van een vordering tot nietigverklaring van dezelfde beslissing bij de Raad van State. In geval van nietigverklaring kan de Raad van State tevens een dwangsom bepalen voor het geval de bestendige deputatie de gevraagde informatie niet zou verstrekken binnen de dertig dagen na de nietigverklaring.

§5. Overeenkomstig het gestelde in §4 wordt eveneens gehandeld indiend de bestendige deputatie de gevraagde informatie niet verstrekt binnen de in §3 bepaalde termijn. In dat geval wordt het niet verstrekken van deze informatie gelijkgesteld met een weigeringsbeslissing.

§6. De in dit artikel opgenomen bepalingen doen geen enkele afbreuk aan de bevoegdheden van de hoven en rechtbanken, van de administratieve rechtscolleges en van de Raad van State om, in geval van een bij hen aanhangig geschil, bij de bestendige deputatie informatie in te winnen over de desbetreffende stukken en besluiten."

VERANTWOORDING

In dit artikel wordt aan iedere persoon, die van een voldoende belang kan doen blijken, het recht toegekend om inzage te nemen van de motivering en van de tekst van de besluiten van de bestendige deputatie inzoverre deze besluiten bestuursaangelegenheden betreffen. Daarnaast treedt de deputatie ook op als administratief rechtscollege en gelden de daarvan in de specifieke wetten nader bepaalde regelen met betrekking tot de betekening of eventueel de inzage ervan.

De bestendige deputatie onderzoekt het verzoekschrift en beslist over de ontvankelijkheid ervan. De redenen om tot onontvankelijkheid te beslissen, zijn echter limitatief opgesomd : indien het om personen gaat, het financieel of economische belang van de provincie, de openbare veiligheid en bedrijfs- of fabrikagegegevens.

Indien het verzoekschrift ontvankelijk wordt verklaard, moet de provinciale overheid binnen de 30 dagen de gevraagde informatie verstrekken.

Bij De onontvankelijkheid kan de aanvrager zich wenden tot de Raad van State. Dit artikel doet echter geen enkele inbreuk aan de bevoegdheden van de bestaande rechtscolleges om informatie in te winnen bij het provinciebestuur. Zoals dit in de vorige artikelen eveneens werd bepaald, kan ook dit recht op informatieinwinning op gedecentraliseerde wijze worden uitgeoefend.

Art. 8*sexies* (nieuw)

Een artikel 8*sexies* (nieuw) in te voegen, luidende :

"Art. 8*sexies*.-

Een artikel 118quater, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

"Art. 118quater.
Op basis van een door de bestendige deputatie voorgelegde beleidsnota, neemt de provincieraad, ongeacht het reeds bepaalde in artikel 120, vierde lid, de vereiste beslissingen om vorm te geven aan het provinciaal informatiebeleid.

Het hiervoor bedoelde informatiebeleid betreft zowel het verstrekken van voorlichting over de organisatie en de werking van de provinciale diensten als over de voorbereiding en de uitvoering van het provinciaal beleid.

De betrokken provinciale overheden dragen er daarbij zorg voor dat de informatie wordt verstrekt op een begrijpelijke en voor de burger toegankelijke wijze.

Elk jaar zal in het kader van het in artikel 115 bedoelde overzicht van de toestand van de provincie wat haar bestuur betreft melding worden gemaakt van de realisaties op dit domein."

VERANTWOORDING

Dit artikel preciseert de verplichting tot actieve informatieverstrekking, dit is ongeacht of er in deze al dan niet vragen uitgaan van de burgers.

Deze actieve informatieverstrekking moet een inzicht geven in de organisatie en de werking van de provinciale diensten evenals aan de voorbereiding en de uitvoering van het provinciaal beleid.

Belangrijk hierbij is dat de informatie op eenvoudige wijze wordt gegeven. Bovendien dient er in het jaarverslag melding gemaakt te worden van de resultaten van het provinciaal te voeren informatiebeleid.

Art. 8*septies* (nieuw)

Een artikel 8*septies* (nieuw) in te voegen, luidende :

"Art. 8*septies*.-

Een artikel 118quinquies, luidend als volgt,wordt in dezelfde wet ingevoegd :

"Art. 118 quinquies.
Op basis van een door de bestendige deputatie voorgelegde beleidsnota neemt de provincieraad de vereiste beslissingen om daar waar dit door de raad nuttig wordt geacht voor een goede besluitvorming en ongeacht de in dàt verband reeds bestaande wettelijke verplichtingen, de inspraak van de burgers en/of van de hen vertegenwoordigende organisaties bij de totstandkoming en de realisatie van het provinciaal beleid te verzekeren en om de modaliteiten en de procedures daarvan nader te bepalen.

Deze beslissingen regelen enerzijds de onderlinge informatie-uitwisseling en de samenwerking met de door de provincieraad erkende of opgerichte adviesraden, commissies of stuurgroepen en anderzijds alle andere vormen van inspraak die het de belanghebbende of belangstellende burgers of de hen vertegenwoordigende organisaties mogelijk maken om op adviserende wijze betrokken te worden bij de totstandkoming en desgewenst ook bij de opvolging van de beleidsbeslissingen, die hen aanbelangen.

Elk jaar zal in het kader van het in artikel 115 bedoelde overzicht van de toestand van de provincie, wat haar bestuur betreft, melding worden gemaakt van de initiatieven en de realisaties op dit domein".

VERANTWOORDING

Naast het informatiebeleid moet de provincieraad eveneens oog hebben voor het inspraakgebeuren. In de beleidsnota wordt dan ook gesteld dat de raad de vereiste beslissingen neemt om de inspraakprocedure van de burger rechtstreeks of onrechtstreeks langs inspraakorganen vast te leggen.

Deze inspraakreglementering bevat enerzijds de relatie provincieraad-adviesraden, commissies en stuurgroepen en anderzijds de verhouding burger-provinciale overheid.

Een evaluatie van dit gebeuren moet jaarlijks opgenomen worden in het jaarverslag.

Art. 9*bis* (nieuw)

Een artikel 9*bis* (nieuw) in te voegen, luidende :

"Art. 9*bis*.-

Een artikel 126bis, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

"Art. 126bis.

Behoudens andersluidende wettelijke bepalingen, zijn de bepalingen, vervat in de artikelen 117, eerste lid, en in 118ter eveneens van toepassing op de besluiten van de provinciegouverneur.

In dat verband dient de vermelding van de bestendige deputatie in artikel 118ter vervangen te worden door deze van de provinciegouverneur".

VERANTWOORDING

De aan de burgers toegekende rechten van informatie en van inzage gelden ook ten aanzien van de besluiten van de provinciegouverneur. Dit wordt uitdrukkelijk bepaald in een nieuw in de provinciewet in te voegen artikel 126bis.

Daarnaast blijft de regeling, zoals zij vervat is in de wet van 5 juni 1934 met betrekking tot de bekendmaking van de politiebesluiten of -verordeningen integraal van toepassing.

Leo CANNAERTS

*

* *

ART. 8*bis* (nouveau)

Insérer un article 8*bis* (nouveau), libellé comme suit :

"L'article 117 de la loi provinciale est remplacé par les dispositions suivantes :

"Toutes les résolutions des autorités provinciales mentionnent en préambule, outre leur fondement juridique, les faits ou les motifs, selon le cas, qui les justifient quant au fond.

L'indication du fondement juridique et de la justification quant au fond constitue un élément essentiel de la notification ou de la communication des règlements, ordonnances et résolutions publiés conformément à l'article 118, ainsi que des décisions pour lesquelles une information est fournie sur demande en application des articles 118*bis* et 118*ter*. Toutefois, si elle contient des données personnelles, la justification quant au fond ne peut être communiquée, dans les conditions prévues aux articles 118*bis* et 118*ter*, qu'aux intéressés eux-mêmes."

JUSTIFICATION

Dans le cadre de la nouvelle réglementation proposée pour la publication des résolutions de la députation permanente et du conseil provincial, l'article 117 de la loi provinciale fait l'objet d'une première adaptation consistant à imposer l'obligation de motiver. La même règle vaut aussi pour les décisions du gouverneur, mais, eu égard à la structure de la loi provinciale, cette obligation figure dans un autre amendement.

Le but de cet article est d'obliger les autorités provinciales non seulement à mentionner les fondements juridiques des décisions qu'elles prennent, mais aussi à motiver suffisamment celles-ci. L'article dit clairement que le fondement juridique aussi bien que la justification quant au fond constituent des éléments essentiels des résolutions.

Les habitants auront ainsi la possibilité de connaître les dessous éventuels des décisions. Afin de ne pas compromettre le respect de la vie privée, les données à caractère personnel ne seront communiquées qu'aux personnes mêmes qu'elles concernent et dans le respect des nouveaux articles 118*bis* et 118*ter* (voir les autres amendements).

ART. 8ter

Insérer un article 8*ter* (nouveau), libellé comme suit :

"L'article 118 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

"ART. 118.- § 1er. Toute résolution ou ordonnance des autorités provinciales n'est obligatoire qu'après avoir été publiée dans la forme prévue ci-après.

§ 2. Les règlements, ordonnances ou résolutions de portée générale du conseil provincial et de la députation permanente sont publiés en leur nom, signés par leur président et contresignés par le greffier provincial.

Ces règlements, ordonnances ou résolutions de portée générale sont publiés au *Mémorial administratif* de la province, conformément aux dispositions de l'article 117, alinéa premier, et sous la formule suivante : "Le conseil provincial ou la députation permanente du conseil provincial de la province de ... arrête ou ordonne."

Suivent le règlement, l'ordonnance ou la résolution de portée générale, avec l'indication de la date de la décision qui les a arrêtés et, le cas échéant, de l'approbation par l'autorité de tutelle ou de l'expiration du délai imparti à celle-ci pour suspendre ou annuler.

§ 3. Les règlements, ordonnances ou résolutions de portée générale du conseil provincial ou de la députation permanente deviennent obligatoires le huitième jour suivant celui de leur insertion au *Mémorial administratif*, sauf le cas où ce délai aurait été abrégé par le règlement, l'ordonnance ou la résolution.

A partir du jour précédant celui de leur entrée en vigueur, au plus tard, les règlements, ordonnances ou résolutions de portée générale visés au présent article pourront être consultés au siège de l'administration provinciale, dénommé hôtel du gouvernement provincial, ainsi que dans chaque maison communale de la province. Le public pourra en prendre copie.

§ 4. La publication des règlements, ordonnances et toutes autres résolutions intéressant la généralité des citoyens peut faire l'objet de modalités supplémentaires, fixées par le conseil provincial et la députation permanente de même que, pour autant que la

publication leur incombe dans les limites de leur territoire, par les autorités communales.

Toutefois, les modalités supplémentaires à fixer par ces autorités pour la publication ne peuvent comporter de nouvelles exigences relativement à l'applicabilité telle qu'elle est réglée dans les paragraphes précédents.

§ 5. Les résolutions des autorités provinciales qui n'intéressent que des personnes individuelles sont publiées par voie de notification. Sauf disposition contraire, ces résolutions ont force obligatoire dès l'instant où elles ont été notifiées aux personnes intéressées ou le premier jour ouvrable suivant celui où elles ont été envoyées sous pli recommandé. La preuve de la notification individuelle incombe aux autorités provinciales."

JUSTIFICATION

La réglementation qui régit présentement la publication des résolutions est adaptée d'une manière qui permet d'atteindre beaucoup mieux qu'actuellement le but visé par cette formalité.

Certes, la publication au *Mémorial administratif* reste exigée et cette publication est aussi la seule qui confère aux résolutions concernées leur caractère exécutoire, à moins que les décisions ne soient notifiées individuellement.

Cependant, à titre complémentaire, il est prévu que les résolutions de portée générale ci-dessus devront pouvoir être consultées non seulement au siège de l'administration provinciale (hôtel du gouvernement provincial), mais aussi à la maison communale de chacune des communes faisant partie de la province et que l'on pourra toujours en prendre copie.

En outre, les organes provinciaux auront le loisir de recourir à d'autres formes de publication. Les communes pourront également prendre des dispositions complémentaires à cet égard, par exemple en permettant la consultation des décisions en question à la bibliothèque publique locale ou en insérant ces textes dans une rubrique du bulletin d'information communal.

ART. 8*quater* (nouveau)

Insérer un article 8*quater* (nouveau), rédigé comme suit :

"Il est inséré dans la même loi un article 118*bis*, rédigé comme suit :

"ART. 118*bis*.- § 1er. Chacun a le droit de consulter, soit à l'hôtel du gouvernement provincial, soit à la maison communale de la commune où il réside et pour autant que celle-ci fait partie de la province concernée, le préambule visé à l'article 117 et le texte des règlements, ordonnances et résolutions de portée générale des autorités provinciales, dès qu'ils ont été publiés conformément à l'article 118.

§ 2. Sans préjudice aux dispositions légales existantes, tout habitant de la province, de même que toute autre personne pouvant justifier d'un intérêt suffisant, a le droit de consulter les pièces, décisions et documents suivants :

1) l'ordre du jour du conseil provincial et les explications sommaires s'y rapportant, au sens de l'article 57, alinéa premier;

2) le préambule visé à l'article 117 et le texte de toutes les résolutions du conseil provincial autres que celles visées au § 1er, à l'exception toutefois des décisions prises à huis clos, et ce aussi longtemps que le conseil provincial n'a pas décidé de les rendre publiques. Cependant, si la justification quant au fond contient des éléments à caractère personnel, elle ne peut être communiquée qu'aux personnes mêmes auxquelles les résolutions se rapportent, et ce aux conditions fixées à l'article 118*ter*;

3) le procès-verbal et le compte rendu analytique des séances du conseil;

4) la note de politique générale, au sens de l'article 115*bis*, présentée annuellement par la députation permanente, de même que le budget et la modification du budget approuvés par le conseil provincial, et ce sans égard aux dispositions de l'article 68;

5) l'exposé de la situation de la province sous le rapport de son administration, au sens de l'article 115, à présenter annuellement par la députation permanente, ainsi que les comptes tels qu'ils ont été présentés avec les observations de la Cour des comptes au conseil, pour être arrêtés par lui, et ce sans égard aux dispositions de l'article 68;

6) le texte des avis qui ont été donnés aux autorités provinciales par les conseils consultatifs ou les commissions créés ou reconnus par elles.

§ 3. Le droit de consultation visé au paragraphe précédent s'exerce soit à l'hôtel du gouvernement provincial, soit à la maison communale de la commune où l'intéressé réside, et pour autant que la commune fait partie de la province concernée.

Dès qu'ils sont communiqués aux membres du conseil, les documents énumérés aux 1), 2), 3), 4) et 5) du paragraphe précédent doivent aussi être communiqués par le gouvernement provincial aux administrations communales de la province, qui les soumettent sans délai à l'inspection du public au lieu qu'elles déterminent.

Si le droit de consultation s'exerce par l'intermédiaire de l'administration communale à l'égard du document mentionné au 6), la demande est transmise dans les cinq jours à l'administration provinciale par l'administration communale. L'administration provinciale elle-même dispose d'un délai de cinq jours pour transmettre à l'administration communale les renseignements demandés."

JUSTIFICATION

Outre le droit général de consultation du préambule et du texte des règlements, ordonnances et résolutions de portée générale, tout habitant de la province ainsi que toute autre personne pouvant justifier d'un intérêt suffisant a le droit de consulter les différents documents énumérés à l'article 118*bis*, § 2, tels que l'ordre du jour du conseil provincial et les explications sommaires s'y rapportant, les procès-verbaux, la note de politique générale, le rapport sur la situation de l'administration provinciale et les avis émis par les conseils consultatifs. En revanche, les décisions que le conseil provincial doit prendre à huis clos sont protégées.

Ce droit de consultation peut également s'exercer de manière décentralisée. A cet effet, l'article impose un certain nombre d'obligations à l'administration provinciale concernant la communication des informations nécessaires aux administrations communales de la province.

D'autre part, en ce qui concerne l'intérêt requis, dont il est question à cet article de même qu'à l'article 118*ter* qui suit, il est à noter que, pour nous, cet intérêt doit être de même nature que celui dont il est question dans la législation relative au Conseil d'Etat pour pouvoir intenter une action auprès de cette haute juridiction. Il doit donc s'agir d'un intérêt personnel, direct, actuel et licite. Il faut cependant considérer que, conformément à l'interprétation large adoptée en cette matière par le Conseil d'Etat lui-même, cet intérêt peut également être invoqué par des associations de droit ou de fait, si les membres eux-mêmes qu'elles représentent peuvent effectivement justifier de cet intérêt.

ART. 8*quinquies* (nouveau)

Insérer un article 8*quinquies* (nouveau), libellé comme suit :

"Il est inséré dans la même loi un article 118*ter*, rédigé comme suit :

"ART. 118*ter*.- § 1er. A condition de justifier d'un intérêt suffisant, tout habitant et toute autre personne peut introduire auprès de l'administration provinciale une demande tendant à pouvoir consulter ou se faire communiquer la justification et le texte des résolutions qui ont été prises en matière administrative par la députation permanente.

La demande doit être introduite par écrit - soit directement, soit, si l'intéressé réside dans une commune faisant partie de la province, par l'intermédiaire de cette administration communale -, et mentionner les raisons qui la motivent. Si l'administration communale intervient, il est procédé conformément à l'article 118*bis*, § 3, dernier alinéa, étant entendu toutefois que les délais pour la transmission de la demande et la communication des renseignements demandés sont portés, respectivement, à dix et à trente jours.

§ 2. La députation permanente examine la recevabilité de la demande et communique sa décision à cet égard, selon le cas, soit directement au demandeur, soit à l'administration communale concernée, dans les dix jours de la réception de la demande.

Pour l'examen de la recevabilité, il y a lieu de distinguer selon que la demande d'informations a trait au préambule de la résolution, au sens de l'article 117, d'une part, et au texte même de la résolution, d'autre part.

Tant pour ce qui concerne le premier ou le second élément de la demande d'informations que les deux éléments réunis, la députation permanente peut prononcer l'irrecevabilité :

1) s'il s'agit de personnes; dans ce cas, les informations demandées ne peuvent être communiquées qu'aux personnes elles-mêmes concernées par la résolution;

2) si l'intérêt financier ou économique de la province doit être considéré comme prépondérant par rapport à l'intérêt visé par l'auteur de la demande;

3) si la sécurité publique et la recherche ou la poursuite d'infractions pouvaient se trouver compromises;

4) si, de ce fait, des données communiquées confidentiellement concernant des procédés d'entreprise ou de fabrication étaient divulguées; toutefois, si de telles données figurent dans un dossier sur lequel une enquête publique est en cours ou a été organisée précédemment, elles ne pourront être considérées comme ayant un caractère confidentiel.

§ 3. Si la demande a été déclarée recevable, les informations demandées sont fournies dans les trente jours de l'annonce de la recevabilité. Cette réponse peut, si une suite favorable est réservée à la demande, aussi consister éventuellement à permettre au demandeur de prendre connaissance des informations demandées sur place ou à l'adresse de l'administration communale.

§ 4. Si l'irrecevabilité a été décidée indûment, le demandeur peut solliciter du gouverneur de la province l'application de l'article 125 de la loi provinciale. Les délais fixés pour l'exercice du droit de tutelle dans la loi provinciale ou les décrets y relatifs suspendent le délai pour l'introduction d'un recours en annulation de cette même décision au Conseil d'Etat. En cas d'annulation, le Conseil d'Etat peut aussi fixer une astreinte pour le cas où la députation permanente ne fournirait pas les informations demandées dans les trente jours de l'annulation.

§ 5. Il est procédé également comme prévu au § 4 si la députation permanente ne fournit pas les informations demandées dans le délai fixé au § 3. Dans ce cas, le fait de ne pas fournir ces informations est assimilé à une décision de refus.

§ 6. Les dispositions du présent article ne préjudicient aucunement au droit qu'ont les cours et tribunaux, les juridictions administratives et le Conseil d'Etat de recueillir des informations auprès de la députation permanente sur les documents et résolutions se rapportant aux litiges dont ils sont saisis."

JUSTIFICATION

Cet article confère à toute personne pouvant justifier d'un intérêt suffisant le droit de consulter la justification et le texte des résolutions de la députation permanente, dans la mesure où ces résolutions concernent des questions administratives. D'autre part, la députation intervient également en tant que juridiction administrative et, à cet égard, il est

fait application des modalités prévues dans les lois spécifiques concernant la notification ou la consultation éventuelle.

La députation permanente examine la demande et se prononce sur la recevabilité de celle-ci. Les motifs justifiant une décision d'irrecevabilité font toutefois l'objet d'une énumération limitative : il doit s'agir de personnes, de l'intérêt financier ou économique de la province, de la sécurité publique ou de données relatives à des procédés d'industrie ou de fabrication.

Si la demande est déclarée recevable, l'autorité provinciale est tenue de fournir les informations demandées dans les trente jours. En cas d'irrecevabilité, le demandeur peut s'adresser au Conseil d'Etat. Cet article ne préjudicie toutefois aucunement le pouvoir qu'ont les juridiction existantes de recueillir des informations auprès de l'administration provinciale. Comme dans les articles précédents, ce droit à l'information peut aussi s'exercer de manière décentralisée.

ART. 8*sexies* (nouveau)

Insérer un article 8*sexies* (nouveau), libellé comme suit :

"Il est inséré dans la même loi un article 118*quater*, rédigé comme suit :

"ART. 118*quater*.- Sur la base d'une note de politique générale présentée par la députation permanente, le conseil provincial, sans égard à ce qui est déjà prévu à l'article 120, quatrième alinéa, prend les décisions nécessaires pour concrétiser la politique d'information de la province.

Cette politique d'information concerne la communication de renseignements aussi bien sur l'organisation et le fonctionnement des services provinciaux que sur la préparation et la mise en oeuvre de la politique provinciale.

En outre, les autorités provinciales concernées veillent à ce que les informations soient fournies d'une manière compréhensible et accessible pour le citoyen.

Chaque année, il sera fait mention des réalisations dans ce domaine, dans le cadre de l'exposé de la situation de la province sous le rapport de son administration, visé à l'article 115."

JUSTIFICATION

Cet article précise l'obligation de fournir activement des informations, qu'il y ait ou non à cet égard des demandes émanant des citoyens.

Cette information active doit permettre de se faire une idée de l'organisation et du fonctionnement des services provinciaux ainsi que de la préparation et de la mise en oeuvre de la politique provinciale.

Il importe à cet égard que les informations soient données de manière simple. En outre, il devra être fait mention dans le rapport annuel des résultats de la politique d'information à mener par la province.

ART. 8*septies* (nouveau)

Insérer un article 8*septies* (nouveau), libellé comme suit :

"Il est inséré dans la même loi un article 118*quinquies*, rédigé comme suit :
"ART. 118*quinquies*.- Sur la base de la note de politique générale présentée par la députation permanente, le conseil provincial prend les décisions voulues pour assurer la participation des citoyens et/ou de leurs organisations représentatives à l'élaboration et à la réalisation de la politique provinciale et préciser les modalités et les procédures de cette participation, lorsqu'il le juge utile pour une bonne prise de décision, et sans égard aux obligations déjà prévues par la loi dans ce domaine.

Les décisions susvisées règlent, d'une part, l'échange réciproque d'informations et la collaboration avec les conseils consultatifs, commissions ou groupes de coordination reconnus ou créés par le conseil provincial et, d'autre part, toutes autres formes de participation permettant aux citoyens concernés ou intéressés ou aux organisations qui les représentent d'être associés à titre consultatif à l'élaboration et, également, s'ils le souhaitent, au suivi des décisions politiques qui les concernent.

Chaque année, il sera fait mention des initiatives et des réalisations en ce domaine, dans le cadre de l'exposé de la situation de la province sous le rapport de son administration, visé à l'article 115."

JUSTIFICATION

Outre la politique d'information, le conseil provincial doit se préoccuper de la participation. Il sera donc prévu, dans la note de politique, que le conseil prend les décisions requises pour définir la procédure de participation des citoyens, directement ou indirectement, c'est-à-dire par le biais d'organes de représentation.

Cette réglementation relative à la participation couvrira, d'une part, la relation entre le conseil provincial et les conseils consultatifs, les commissions et les groupes de coordination et, d'autre part, la relation entre le citoyen et l'autorité provinciale.

Le rapport annuel comprendra chaque année une évaluation de cette participation.

ART. 9*bis* (nouveau)

Insérer un article 9*bis* (nouveau), libellé comme suit :

"Il est inséré dans la même loi un article 126*bis*, rédigé comme suit :

"ART. 126*bis*.- Sauf dispositions légales contraires, les dispositions contenues aux articles 117, alinéa premier, et 118*ter* s'appliquent également aux décisions du gouverneur.

A cet effet, la mention de la députation permanente à l'article 118*ter* doit être remplacée par celle du gouverneur."

JUSTIFICATION

Les droits d'information et de consultation accordés aux citoyens doivent s'appliquer également aux décisions du gouverneur de province. Cette application est expressément prévue dans un nouvel article 126*bis* à insérer dans la loi provinciale.

Par ailleurs, la réglementation contenue dans la loi du 5 juin 1934 relative à la publication des arrêtés ou ordonnances de police demeure d'application intégrale.